

600 lat
praw miejskich Łodzi

**NAJLEPSI
W „OTWARTYM
RZĄDZENIU”**

W NUMERZE

ZE ZWIĄZKU

str. 6 Podczas posiedzenia Zarządu ZMP 17 lutego 2023 r. w Złotorzy zostało podjęte m.in. stanowisko w sprawie projektu uchwały Rady Ministrów w sprawie Krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2028.

str. 12 O nowelizacji kodeksu karnego, skutecznej walce z makabrycznymi obrazami umieszczanymi w przestrzeniach miast i o zmianach w Europejskiej Karcie Równości Kobiet i Mężczyzn w Życiu Lokalnym rozmawiali m.in. członkowie Komisji Praw Człowieka i Równego Traktowania 22 lutego br.

KRONIKA KRAJOWA

str. 8 Strona samorządowa chce przywrócić odpowiedzialności gmin za zatwierdzanie taryf na zbiorowe zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków. Zapowiedziała wystąpienie do Premiera w tej sprawie.

str. 16 W trakcie Forum Partnerstwa Samorządowego UE-Ukraina w Wojnowicach pod Wrocławiem ukraińscy, polscy i niemieccy samorządowcy zainicjowali 17 samorządowych partnerstw. Zawarto także porozumienia na temat dalszej potencjalnej współpracy.

ROZWÓJ MAŁYCH I ŚREDNICH MIAST – PROJEKT PREDEFINIOWANY

str. 4 Tychy, Lublin i Wrocław to „Samorządowi Liderzy Zarządzania 2022”. Kolejnych 11 miast otrzymało wyróżnienia. Konkurs dla miast odbywał się po hasłem „Komunikacja – partycypacja – współzarządzanie”.

str. 10 Miasta, które są liderami w dziedzinie zarządzania i partycypacji mieszkańców – to główni bohaterowie Forum Rozwoju Lokalnego, które 24 lutego odbyło się w Tarnowie. Uczestnicy spotkania rozmawiali o dialogu, włączeniu społecznym i integracji międzykulturowej.

MIASTA JUBILEUSZOWE

str. 14 - W dzisiejszej, nowej rzeczywistości postawiłam na... todzian. Oddałam miasto w ręce mieszkańców na sposób, na jaki do tej pory nie zdecydował się nikt, w żadnym mieście w Polsce. I wiem, że się nie zawiodę. Łódź ma być miastem twórczego fermentu – mówi prezydent Hanna Zdanowska. W tym roku Łódź obchodzi 600. Rocznicę nadania praw miejskich.

Na okładce: Łódź – trasa W-Z. Centrum Przesiadkowe Piotrkowska.

Fot. Archiwum UM

Ruszyła kampania informacyjna miast

Część I „Nasze drogie ciepło”

Ruszyła kampania informacyjna polskich miast, przygotowana przez Związek Miast Polskich i Unię Metropolii Polskich, w której poprzez krótkie animowane spoty filmowe zostaną przedstawione najważniejsze problemy społeczno-gospodarcze dotyczące mieszkańców i samorządy.

Podczas konferencji prasowej 28 lutego br. w Senacie przedstawiciele samorządów zapowiedzieli kampanię i odbyła się premiera pierwszego spotu. Następne spoty będą dotyczyły w pierwszej kolejności energii elektrycznej i ubytków w budżetach JST.

Akcja pokazuje, jak decyzje polskiego rządu przełożyły się na podwyżki cen ciepła, energii, gazu czy ubytki w lokalnych budżetach. Jest również przejawem niezgody na dyskr-

sta. – Trudne zagadnienia chcemy wyjaśnić zwykłym obywatelom w jak najprostszym sposobie. Stąd konwencja animowanego spotu. Na co dzień obserwujemy, że mieszkańcy szukają winnych podwyżek chociażby swoich czynszów. Złość niesłusznie kierują w stronę spółdzielni, wspólnot, lokalnych ciepłowni czy samorządów. A rzeczywistość jest w zupełnie innym miejscu. Po serii filmów pokażemy przykładowo, że wysokie ceny ciepła systemowego to wyłącznie wynik działań i zaniedbań polskiego rządu – mówił Krzysztof Kosiński, prezydent Ciechanowa i sekretarz Zarządu ZMP. Pierwszy spot prezentuje problematykę taryf na ciepło systemowe, które wzrosły z uwagi na dużo droższe węgiel i gaz sprzedawane ciepłowniom przez państwowe spółki oraz z powodu podniesienia przez rząd od 1 stycznia 2023 roku podatku VAT

- Jako samorządowcy czujemy się zobligowani do działania, do reakcji, kiedy widzimy kłamstwa i propagandę polskiego rządu na temat inflacji, cen gazu, energii czy ciepła. Pokazujemy, że prawdziwa odpowiedzialność leży w zupełnie innym miejscu – mówił na konferencji prasowej w Senacie inicjator kampanii, Krzysztof Kosiński, prezydent Ciechanowa.

Fot. Kancelaria Senatu RP

minację mieszkańców miast przez rządzącą partię. Na początku spotkania z dziennikarzami senator Zygmunt Frankiewicz, prezes ZMP powiedział o genezie tej inicjatywy: – Pomysł na taką kampanię pojawił się podczas posiedzenia Zarządu Związku. Okazało się bowiem, że nie po raz pierwszy samorząd miejski jest obwiniany o kłopoty związane z dostawą taniego ciepła, o podwyżki czynszów i zwiększone koszty życia mieszkańców. Samorządowcy najlepiej wiedzą, po czyjej stronie jest wina, ale trudno wytłumaczyć wszystkim ich mieszkańcom zawyżone podwyżki cen ciepła, dlatego zdecydowaliśmy się na zrobienie spotu, który by wyjaśniał powód tych wzrostów kosztów. Spot „Nasze drogie ciepło” jest pierwszym materiałem filmowym w ramach inicjatywy dwóch organizacji zrzeszających mia-

na ciepło z 5% na 23%. Samorządowcy kierują do rządzących apel o pilny powrót VAT-u do poprzedniej stawki. – Od kilku miesięcy Polskę ogarnęła rujnująca dla kieszeni Polek i Polaków fala podwyżek cen ciepła. Pomimo wprowadzonej tarczy dla odbiorców ciepła systemowego, ciepło jest wciąż najwyższym kosztem w czynszach, które rosną w bardzo szybkim tempie – podkreślała Anna Mieczkowska, prezydent Kołobrzegu, członek Zarządu ZMP. Podała konkretne przykłady ze swojego miasta. W mieszkaniach należących do zasobu komunalnego w niektórych przypadkach cena ciepła wynosi 70% całego czynszu. – Rosnące ceny węgla, energii elektrycznej, gazu to nie jedyny powód, który sprawia, że cena ciepła nie jest akceptowalna przez nas samorządowców i przez

naszych mieszkańców. Od stycznia rząd przywrócił bowiem 23-procentową stawkę VAT na ciepło. I nieprawdą jest, że musiał tak zrobić, bo tego życzyła sobie Bruksela, ponieważ wiemy, że Komisja Europejska zarekomendowała czy wręcz nakazała, aby VAT od ceny ciepła był stosowany w takiej wysokości, jak uznają państwa członkowskie, pod jednym warunkiem, że nie będzie niższy niż próg 5%. Z tego korzysta wiele krajów w Europie, np. na Węgrzech (5%), w Chorwacji (5%), w Belgii (6%) czy we Francji (5,5%). Dlaczego rząd polski zastosował stawkę 23%? Na to pytanie, my samorządowcy, nie znamy odpowiedzi.

Mamy jeden z najwyższych podatków nałożonych na ciepło w całej Unii Europejskiej. To nieetyczne, aby w tak trudnej sytuacji gospodarczej, kiedy szalejąca inflacja dotyka mocno obywateli, rząd wyciągał pieniądze z kieszeni mieszkańców. Wiemy, jak wielki skok w budżecie państwa odnotowały wpływy z podatku VAT (o 20%)...

Prezydent Kołobrzegu przypomniał o apelu do Premiera o podjęcie pilnych i natychmiastowych działań, które spowodowałyby przedłużenie obowiązującej w zeszłym roku tarczy antyinflacyjnej i przywrócenie 5-procentowego VAT. Podpisał się ponad nim 200 samorządowców Ruchu Samorządowego „Tak dla Polski” i Zarządu ZMP. Za podobnym apelem zagłosowali też mieszkańcy miasta Kołobrzegu, a podpisali się pod nim mieszkańcy tego miasta.

Podobne działania podjęto w Bydgoszczy i Inowrocławiu. Radni tych miast wystosowali apel do Premiera Mateusza Morawieckiego o podjęcie działań, które miałyby doprowadzić do przywrócenia pięcioprocentowej stawki. Jak stwierdził Rafał Bruski, prezydent Bydgoszczy, członek Rady fundacji Unii Metropolii Polskich: – Wobec drożyzny, która panuje i wraz z regularnie rosnącą inflacją, obniżenie stawki VAT pozwoliłoby chociaż w pewnym stopniu pomóc mieszkańcom w ratowaniu budżetów domowych. Tylko w tym roku przez wyższy VAT bydgoszczanie zapłacą w rachunkach za ciepło aż 95 mln zł więcej. Dodatkowe koszty dla budżetu miasta, to stawki 23 proc. VAT za energię elektryczną i gaz.

A. Mieczkowska poinformowała także: – Już dzisiaj 15 milionów Polek i Polaków, bo tytu jest odbiorców ciepła systemowego w Polsce, ma jedną z trudniejszych sytuacji w gospodarstwach domowych, jeśli chodzi o zaspokajanie podstawowych potrzeb życiowych. Dochodzą do nas głosy, że muszą stawiać często przed wyborem, czy zapłacić czynsz, którego znaczącą pozycją jest ciepło, czy wykupić lekarstwa. Przywrócenie 23% VAT-u dotyka przede wszystkim mieszkańców bloków, którzy na co dzień potrzebują naszej pomocy. Dlaczego opiekuńcze państwo nie chce ulżyć mieszkańcom polskich

miast i miasteczek? Sytuacja jest dramatyczna i niepokojąca. Apel został wysłany i teraz czekamy na decyzję rządzących.

W najbliższych tygodniach organizacje samorządowe zaprezentują kolejne spoty. – Czekaj nas kampania w internecie, telewizji i radiu. Naszym celem jest dotarcie z prawdą do każdego obywatela. Chcemy, aby każdy

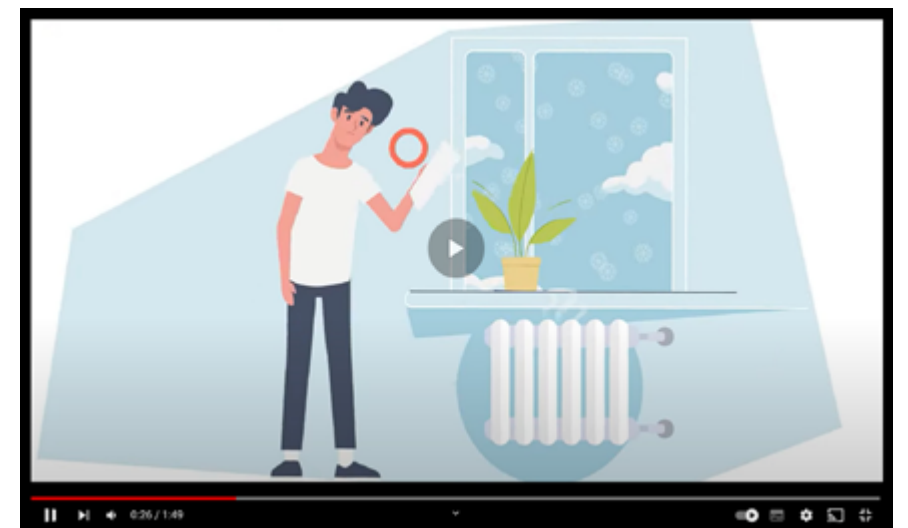
wiedział, skąd biorą się te drastyczne podwyżki cen ciepła – mówił Arkadiusz Chęciński, prezydent Sosnowca, członek Zarządu ZMP. Przypomniał, że samorządowcy z Ruchu Samorządowego „Tak dla Polski” zaapelowali do polskiego rządu o możliwość renegotiacji umów zawieranych poprzez zamówienia publiczne na zakup np. gazu. Sytuacja, w której państwowy monopolista sprzedaje ciepłowniom gaz za 800 zł za MWh, podczas gdy obecne ceny gazu na giełdzie wahają się pomiędzy 250-300 zł za MWh, dotyczy wszystkich miast z Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, czyli 2 milionów mieszkańców. – Państwowe spółki łupią miasta, a konsekwencje tego ponoszą nasi mieszkańcy. To jest zwykła grabież dokonywana przez rząd w białych dzień – podnosił A. Chęciński. Jego zdaniem, należy zastanowić się nie tylko nad niższym

VAT-em, ale też bardziej elastycznym systemem kształtowania opłat za gaz i energię elektryczną. – Apelujemy do polskiego rządu, aby podjął dialog z samorządami i przedsiębiorcami, którzy płacą dziś ogromne kwoty za różne źródła ciepła – prezydent Sosnowca. **Wadim Tyszkiewicz**, senator RP, b. prezydent Nowej Soli i zwrócił uwagę, że

na samorządy dzisiaj jest zrzucana odpowiedzialność za to, co się dzieje z cenami nośników energii, natomiast **największym beneficjentem tej sytuacji jest polski rząd.** – Pieniądze, które płyną do spółek skarbu państwa, są gigantyczne. Trzeba pokazać, że to samorządowcy stoją na straży interesów obywateli, a rząd niestety wciela się w rolę tego złego, który próbuje igrzać z życiem i ludzkim losem – podsumował były członek Zarządu ZMP.

Zapraszamy gorąco wszystkie miasta do aktywnego włączenia się do kampanii poprzez zamieszczanie w kanałach informacyjnych spotu, który wraz z grafikami można ściągnąć TUTAJ.

Joanna Proniewicz

Zapraszamy do obejrzenia spotu - [link](#)

Laureaci i finaliści konkursu „Samorządowy Lider Zarządzania 2022”

Najlepsi w „otwartym rządzeniu”

Tychy, Lublin i Wrocław to „Samorządowi Liderzy Zarządzania 2022”. Podczas uroczystej gali 23 lutego w Tarnowie, która odbyła się w nowoczesnym gmachu Zespołu Szkół Muzycznych im. Ignacego Jana Paderewskiego, laureaci i wyróżnieni otrzymali statuetki, dyplomy i nagrody.

Wśród wyróżnionych są: Niepołomice, Starachowice, Zduńska Wola, Ostrów Wielkopolski, Gliwice, Siemianowice Śląskie, Częstochowa, Kielce, Poznań, Łódź oraz Gdańsk (wyróżnienie specjalne). „Samorządowy Lider Zarządzania 2022” - konkurs dla miast odbywał się po hasłem „Komunikacja – partycypacja – współzarządzanie”. Do konkursu Związek zaprosił miasta, które zgodnie z ideą „otwartego rządzenia”, prowadząc efektywny dialog ze wszystkimi swoimi interesariuszami i skutecznie angażując mieszkańców w życie wspólnoty lokalnej, wpływają na rozwój lokalny, szczególnie w kontekście usług publicznych i jakości życia w mieście.

Kilka słów o idei

„Otwarte rządzenie” to idea świadomego, jak najszerzego udostępniania danych publicznych, aby zapewnić przejrzystość i otwartość procesów decyzyjnych. Zakłada ona włączenie mieszkańców w proces planowania, realizowania i monitorowania rozwoju lokalnego, w wymiarze zarówno planistycznym, jak i wykonawczym. Otwarte rządzenie pozwala na: włączenie różnorodnych grup interesariuszy w procesy decyzyjne, wspieranie zaangażowania społecznego, zmniejszanie słabości i nierówności społecznych, skuteczną komunikację z mieszkańcami oraz budowę bardziej aktywnego i zrównoważonego społeczeństwa.

Jak istotna dla nas wszystkich jest idea „otwartego rządzenia”, nie trzeba przekonywać. Odważnie wdrażana pozwala budować odpowiedzialne społeczeństwo obywatelskie, zwiększać wiedzę i poczucie sprawczości obywateli, niwelować rozłam „my” i „oni”, czyli rządzący. Jak udowodnili laureaci i wyróżnieni w tej edycji, a także finaliści, wiele miast już dziś skutecznie łączy obywateli w proces zarządzania lokalnego. Dzięki rekomendacjom przygotowanym przez OECD (**Raport OECD - Lepsze zarządzanie, planowanie i dostarczanie usług w jednostkach samorządu lokalnego w Polsce**), które zostały wypracowane w ramach projektu predefiniowanego realizowanego ze środków z Nor-

wegii i Islandii, samorządy mają dodatkową pomoc przy wprowadzaniu w życie tej idei.

O ocenie zgłoszeń konkursowych

Konkursy to jedna z wielu inicjatyw ZMP, które mają na celu stworzenie wartościowej platformy wymiany i promocji innowacyjnych doświadczeń i praktyk, ułatwiających rozwiązywanie złożonych problemów miast i lepsze zaspokajanie potrzeb ich mieszkańców. Na konkurs „Samorządowy Lider Zarządzania 2022” wpłynęło 39 wniosków z 31 miast: 18 wniosków z miast i gmin miejsko-wiejskich, 8 - z miast na prawach powiatu oraz 13 - z miast będących siedzibami władz województw.

Statuetkę laureata dla Tychów odebrali (na zdjęciu od prawej): **Ewa Grudniok**, rzecznik prasowa Tychów, **Iwona Binkowska**, naczelnik Wydziału Spraw Społecznych i Zdrowia, i **Maciej Gramatyka**, zastępca prezydenta miasta Tychy, a nagrodę wręczyła **Elita Cakule**, dyrektor ds. współpracy międzynarodowej, Norweski Związek Władz Lokalnych i Regionalnych. Fot. Arch. ZMP

Komisja konkursowa obradowała w składzie: Maciej Aulak, dyrektor Departamentu Programów Pomocowych Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej (MFIPR), Kamil Wiedner, naczelnik Wydziału Wsparcia JST w Departamencie Programów Pomocowych MFIPR, Andrzej Porawski, dyrektor Biura ZMP, Tomasz Potkański, zastępca dyrektora Biura ZMP ds. badań i rozwoju, kierownik projektu predefiniowanego w Programie „Rozwój Lokalny”, Aleksandra Jadach-Sepioła, zastępca dyrektora Instytutu Rozwoju Miast i Regionów (IRMiR) oraz Wojciech Jarczewski, dyrektor IRMiR. Podczas posiedzenia 19 stycznia 2023 roku jej członkowie omówili przygotowane przez ekspertów rekomendacje dotyczących propozycji wyłonienia laureatów oraz wyróżnień dla jednostek sa-

morządów terytorialnych, które nadesłały wnioski. Zgłoszone do konkursu przykłady rozwiązań (działań, metod i narzędzi) zostały ocenione pod kątem pięciu kryteriów: innowacyjności pod względem zastosowanego podejścia, adekwatności do potrzeb społeczności lokalnej, skuteczności, replikowalności oraz trwałości.

Na podstawie ocen ekspertów Komisji Konkursowej wyłoniono finalistów konkursu - 30 przedsięwzięć (przesłanych z 24 miast), które uzyskały powyżej 60 punktów: 11 wniosków z miast i gmin miejsko-wiejskich, 8 z miast na prawach powiatu oraz 11 z miast będącymi siedzibami władz województw. Zgodnie z Regulaminem Konkursu finaliści otrzymali dyplom potwierdzający udział w finale Konkursu. Komisja Konkursowa postanowiła przyznać 3 miastom tytuł laureata konkursu, 10 miastom wyróżnienia oraz jedno wyróżnienie specjalne. Nagrodą dla laureatów oraz specjalnego wyróżnienia jest wyjazd studyjny do Norwegii dla 2 przedstawicieli, a dla wyróżnionych – wyjazd dla jednej osoby z miasta.

Na tarnowskiej Gali Uroczystą Galę w Tarnowie prowadzili - **Joanna Nowaczyk**, zastępca dyrektora Biura ZMP oraz **Przemysław Cichocki**, doradca ZMP w Programie „Rozwój Lokalny”. Wybór miejsca nie był przypad-

kowy. Konkursy organizowane przez Związek mają ponad trzydziestoletnią tradycję, która sięga 1992 r. - wtedy to właśnie po raz pierwszy ZMP ogłosił konkurs „Innowacje w miastach”. Impulsem do organizacji tego pierwszego konkursu były obserwacje grupy stypendystów samorządowych, którzy przebywali w Stanach Zjednoczonych i zapoznali się z najciekawszymi rozwiązaniami wyróżnionymi przez Fundację Forda w tamtejszym konkursie „Innowacje”. W tamym konkursie przeprowadzonym przez ZMP z 15 zgłoszeń nagroda główna w wysokości 100 mln starych złotych została przyznana właśnie jednogłośnie miastu Tarnów za projekt „Rozwój przestrzenny”.

- To najcieplejsze miejsce w Polsce, jedno z najpiękniejszych miast w Europie wg CNN w 2021

roku. Czujemy się dobrze w ZMP i w towarzystwie samorządowym, jesteśmy gościnni – mówił witając zebranych **Roman Ciepiela**, prezydent Tarnowa. **Maciej Aulak** reprezentujący Ministerstwo podkreślał dobrą współpracę ze Związkiem w ramach programu „Rozwój Lokalny”: - *Chodzi nam wspólnie o to, aby samorządy rozwijały się jak najlepiej. To nasz największy projekt, ale nie będzie na pewno ostatni – zapewniał dyrektor Departamentu – Zaangażowanie mieszkańców to skuteczna realizacja wszystkich projektów – dodał. Z kolei **Elita Cakule** z Norweskiego Związku Władz Lokalnych i Regionalnych KS podkreśliła, że przeglądając zgłoszone projekty, przekonała się, że wiele nas łączy. W imieniu Zarządu ZMP głos zabrali wiceprezes ZMP, prezydent Lublina, **Krzysztof Żuk**, który przypominał, że*

w trudnych czasach trzeba współpracować z różnymi partnerami, aby nie popełniać błędów: - *Otwartość i solidarność to cechy polskiego samorządu. To wynika z misyjnego podejścia i ZMP jest zwornikiem takich działań. Docenił też rolę KS, mówiąc że podpowiedzi Norwegów są dla polskich miast bardzo cenne. W dotychczasowych 18. edycjach konkursów dla samorządów, organizowanych i współorganizowanych przez ZMP, na innowacyjne rozwiązania w różnych dziedzinach - w tym w 14. edycjach „Samorządowego Lidera Zarządzania” - w sumie wyróżniono 369 finalistów, w tym 146 laureatów. Doświadczenia zdobyte w latach ubiegłych pokazują, jak wielu przedstawicieli samorządów potrafi kreatywnie rozwiązywać problemy społeczności lokalnych, z pasją działać dla ich dobra, jak*

inspirujące mogą być lokalne inicjatywy samorządów i instytucji z nimi współpracujących, jak wysoka i godna naśladowania jest jakość innowacyjnych przedsięwzięć. Samorządy polskie każdego dnia udowadniają, jak dużą rolę odgrywają w poprawianiu codziennego życia swoich mieszkańców. Wciąż trudne warunki prawne i finansowe działania samorządów mobilizują często lokalnych polityków i osoby zarządzające do szukania oraz wprowadzania coraz bardziej skutecznych rozwiązań. Gali towarzyszyła formacja TJ Collective, grupa muzyków, zawodowych instrumentalistów i wokalistów. To ona na koniec wykonała wzruszająco hymn Ukrainy w przeddzień smutnej pierwszej rocznicy agresji Rosji na Ukrainę. Uczestnicy uroczystości pokazali, że o tym pamiętają.

LAUREACI I WYRÓŻNIENI „Samorządowy Lider Zarządzania 2022”

Komunikacja – partycypacja – współzarządzanie

Kategoria: Miasta i gminy miejsko-wiejskie

4 wyróżnienia:

- Niepołomice** za przedsięwzięcie „Innowacyjna forma partnerskiego współdecydowania mieszkańców na przykładzie partycypacyjnego warsztatu terenowego – Błonia Niepołomickie”
- Starachowice** za dwa przedsięwzięcia „Program Inicjatyw Lokalnych” oraz „Polityka Otwartości Gminy Starachowice – ze szczególnym uwzględnieniem rejestru wydatków publicznych”
- Zduńska Wola** za dwa przedsięwzięcia „Kalkulator kosztów wymiany pieców węglowych STOP SMOG” oraz „„60+ smart city – innowacje jako efekt współpracy międzypokoleniowej” – budowa skweru»
- Ostrów Wielkopolski** za przedsięwzięcie „Rewitalizacyjny Budżet Obywatelski w Ostrowie Wielkopolskim jako innowacyjne narzędzie łączące partycypację społeczną z obszarem rewitalizacji”

Kategoria: Miasta na prawach powiatu

LAUREAT

Tychy za przedsięwzięcie „Urzędowo, ale zrozumiale! - projekt Proste Słowa w Urzędzie Miasta Tychy”

3 wyróżnienia:

- Gliwice** za przedsięwzięcie „Gliwicka Platforma Partycypacyjna – decydujMY razem”
- Siemianowice Śląskie** za przedsięwzięcie „Utworzenie Banku Danych o Mieście jako narzędzia wspierającego procesy rozwojowe i zarządcze w mieście”
- Częstochowa** za przedsięwzięcie «Program „Teraz Lepsza Praca”»

Kategoria: Miasta będące siedzibami władz wojewódzkich

LAUREAT

Lublin za przedsięwzięcie „Wymyślmy wspólnie Lublin. Partycypacyjnie tworzymy inteligentną Strategię Lublin 2030”

LAUREAT

Wrocław za przedsięwzięcie „Konsultacje społeczne z dziećmi i młodzieżą – projekt edukacji partycypacyjnej i obywatelskiej”

4 wyróżnienia:

- Gdańsk** - wyróżnienie specjalne za dwa przedsięwzięcia „Warsztaty Projektowe (GWP)” oraz „Gdańskie Centrum Kontaktów – jeden punkt kontaktu dla Mieszkańców”
 - Kielce** za przedsięwzięcie „Idea Kielce - Miasto dla ludzi”
 - Poznań** za przedsięwzięcie „Poznański Panel Obywatelski”
 - Łódź** za przedsięwzięcie „Fabryka Aktywności Miejskiej”
- W gronie finalistów znalazły się także następujące miasta: **Rawicz, Wasilków, Władysławowo, Kraków (za 2 przedsięwzięcia), Katowice, Bydgoszcz, Zabrze, Konin, Jelenia Góra, Hrubieszów, Bełżyce.**

14. edycja konkursu „Samorządowy Lider Zarządzania 2022 - Komunikacja – partycypacja – współzarządzanie” odbywała się w ramach Programu „Rozwój Lokalny”. Więcej, w tym bogata galeria zdjęć – **TUTAJ**

Joanna Proniewicz

Z Zarządu ZMP w Złotoryi

Konieczne zmiany w systemie gospodarowania odpadami

Podczas posiedzenia Zarządu ZMP 17 lutego 2023 r. w Złotoryi zostało podjęte m.in. stanowisko w sprawie projektu uchwały Rady Ministrów w sprawie Krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2028.

Członkowie Zarządu ZMP zwrócili uwagę, że projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie Krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2028 ma bardzo generalny charakter. Mimo tego, że znajdują się w nim elementy zasługujące na aprobatę, jak choćby założenia dotyczące współdzielenia kosztów inwestycji przez kilka podmiotów, to i tak większość rozwiązań ma charakter bardzo ogólny, co utrudnia ich analizę. Podkreślano, że założenia KPGO 2028 wciąż nie rozwiązują problemu funkcjonowania systemu rozszerzonej odpowiedzialności producenta, jak też systemu kaucyjnego. Poza tym ograniczają możliwości rozwoju i wprowadzenia ewentualnych opłat za termiczne przekształcanie odpadów w przyszłości, a udział tego typu odpadów w okresie najbliższych 5 lat może się istotnie zmienić. W opinii Zarządu założenia powinny dopuszczać możliwość dofinansowania tego typu przetwarzania odpadów w przypadku, gdyby ich procent w systemie gospodarowania odpadami znacząco wzrósł. Ponadto w przypadku termicznego przetwarzania odpadów powinny się znaleźć zapisy, które ujednolicią dostępność do spalarni. Aktualna mapa takich podmiotów zakłada pozostawienie pewnych regionów kraju w dużej odległości od spalarni, co zdecydowanie zwiększa koszty podmiotów korzystających z usług tego typu przetwarzania. W ocenie Związku Miast Polskich KPGO 2028 powierzchownie odnosi się do planowanych działań w gospodarce odpadami w Polsce, dlatego jest konieczne uszczegółowienie tekstu wraz z propozycją konkretnych rozwiązań oraz podania źródeł ich finansowania. Obecnie brzmienie dokumentu stanowi jedynie bardzo ogólny wstęp do problematyki związanej z gospodarowaniem odpadami, a jego ogólne zało-

żenia nie przyczynią się do poprawy bieżącej sytuacji w kraju.

5% VAT na gaz i energię

Zarząd ZMP pozytywnie zaopiniował projekt ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw. Projekt ten został przez Senat ujednolicony i ujednolicony pod względem technicznym i merytorycznym. Rozszerzono zakres stosowania cen maksymalnych ciepła również o mikro, małych i średnich przedsiębiorców oraz katalog podmiotów, dla których ustala się średnią cenę wytwarzania ciepła z rekompensatą o te prowa-

monitorowaniu zużycia energii mogą mieć znaczne oszczędności (jedno z miast zaoszczędziło nawet 1 mln zł).

O przychodniach przyszpitalnych

Zarząd Związku pozytywnie zaopiniował projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (KO), który dotyczy zniesienia przepisu mówiącego, że finansowanie ze środków NFZ poradni przyszpitalnych może się odbywać wyłącznie w sytuacji, kiedy znajdują się one w tej samej dzielnicy co szpital. Miasto Warszawa zwracało uwagę, że przepis ten może generować dość istotne problemy w funkcjonowaniu przychodni przyszpitalnych, ponieważ może dochodzić sytuacji, że sąsiednie ulice nie mieszczą się w terytorium dzielnicy. Zarząd stwierdził, że faktycznie trudno znaleźć uzasadnienie dla wykluczenia stolicy z korzystnych zmian.

W Złotoryi Zarząd przyjął też projekt sprawozdanie z działalności Związku w 2022 roku, projekt sprawozdania finansowego z ubiegłego roku oraz projektu budżetu na 2023 r.

Fot. J. Proniewicz

dzące działalność sportową i zajmujące się kulturą fizyczną. Poza tym zaproponowano (postulat ZMP) sposób ustalenia ceny maksymalnej, aby była ona liczona w stosunku do cen i stawek określonych na 31 marca 2022 roku, a także obniżenie do 5% stawki VAT za gaz, olej opałowy, energię elektryczną i ciepłą. Członkowie Zarządu przy okazji przypomnieli, że KE zaleca państwom stosowanie niskich stawek VAT. Anna Mieczkowska, prezydent Kołobrzegu, powiedziała, że w jej mieście trwa akcja podpisywania przez mieszkańców pod apelem do Premiera w sprawie przywrócenia 5-procentowej stawki VAT. Zarząd poparł inicjowanie takich akcji i powszechne podpisywanie takich petycji (np. za pośrednictwem strony petycja.pl). Przy okazji **Andrzej Porawski**, dyrektor Biura ZMP podkreślił, że miasta dzięki lepszemu

Zgodnie z zaproponowanym projektem, w przypadku Warszawy - nadal ustawa nakazywać będzie zlokalizowanie poradni przyszpitalnej w tej samej dzielnicy, w której funkcjonuje „macierzysty” szpital. Dlatego Zarząd w swojej opinii wniósł o zmianę brzmienia artykułu budżetowego wątpliwość, co pozwoli na objęcie przedmiotowymi przepisami także Warszawy: „28a) poradnia przyszpitalna - komórkę organizacyjną podmiotu leczniczego prowadzącego szpital, zlokalizowaną w tej samej co szpital gminie i tworzącą funkcjonalną całość ze szpitalem, w której są udzielane ambulatoryjne świadczenia zdrowotne odpowiadające, co do rodzaju udzielanych świadczeń, świadczeniom szpitalnym”.

Ustrojowy błąd

Przedstawiciele miast członkowskich ZMP negatywnie zaopiniowali po raz ko-

lejny rządowy projekt ustawy o ochronie osób zgłaszających naruszenia prawa. Kontrowersje wzbudzają szczególnie zapisy dotyczące obowiązku przyjmowania i rozpatrywania zgłoszeń zewnętrznych przez wójtów, burmistrzów i prezydentów, co wiąże się dodatkowo z kolejnym obciążeniem finansowym JST. Opisane rozwiązanie zdaje się być niezgodne z założeniami dyrektywy z 23 października 2019 r. W motywie 64 dyrektywy można przeczytać, że organami właściwymi do przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych mogą być organy sądowe, regulacyjne, lub nadzorcze mające kompetencje w odnośnych szczególnych dziedzinach lub organy o bardziej ogólnych kompetencjach na poziomie centralnym w ramach państwa członkowskiego, organy ścigania, organy antykorupcyjne lub rzecznicy praw obywatelskich. Inny motyw dyrektywy (65), wskazuje też, iż jako odbiorcy zgłoszeń organy wyznaczone jako właściwe powinny posiadać niezbędne zdolności i uprawnienia do zapewnienia odpowiednich działań następczych. Organy wykonawcze JST nie będą w stanie przeprowadzić samodzielnie takich czynności z uwagi na brak kompetencji umożliwiających np. przeprowadzenie dochodzenia, inspekcji, kontroli

bądź audytu w podmiocie zewnętrznym, którego dotyczy zgłoszenie naruszenia prawa. Umocowanie do tego typu działań mają zupełnie inne organy, takie jak: NIK, CBA, Policja, prokuratura (a zatem organy o charakterze centralnym – państwowym). – *To ustrojowy błąd. Władze samorządowe nie mogą zastępować organów ścigania i sądów* – podsumował dyskusję **Zygmunt Frankiewicz**, prezes ZMP.

O wiatrakach i radach seniorów

W opinii Zarządu w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, regulacja ta jest zbyt restrykcyjna, dlatego proponują, aby zachować dobry kompromis, jakim była odległość lokalizacji wiatraków nie mniejsza niż 500 m od zabudowy mieszkalnej. Zarząd podtrzymał swoje wcześniejsze negatywne stanowisko w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym oraz ustawy o samorządzie województwa, który zmienia zasady tworzenia rad seniora i obciąża JST dodatkowymi wydatkami (np. zwrot kosztów podróży służbowych dla seniorów), bez wskazania źródeł ich finansowania. Zarząd potwierdza, że nie należy zmieniać aktualnej dowolności w powoływaniu radach seniorów w JST.

Niebezpieczna dyrektywa o odnowie przyrody

Członkowie Zarządu ustosunkowali się wstępnie do projektu **nowej dyrektywy o odnowie przyrody**, która może za-blokować rozwój miast i stać się dla niektórych dramatycznym wyzwaniem. Dyrektywa bowiem zakłada m.in., że państwa członkowskie mają zapewnić zwiększenie całkowitej krajowej powierzchni miejskiej zieleni w miastach oraz miasteczkach i na przedmieściach o co najmniej 3% całkowitej powierzchni centrów miast i klastrów miejskich w miastach oraz miasteczkach i na przedmieściach w 2021 r. i co najmniej 5% do 2050 r. Instytut Rozwoju Miast i Regionów proponuje zajęcie stanowiska w tej sprawie. Prezydencja czeska już zmniejszyła wskaźniki proponowane przez Komisję, które były jeszcze bardziej absurdalne. IRMiR proponuje inne wskaźniki, które przedstawił już Ministerstwu. Zdaniem Zarządu, konieczna jest interwencja w tej sprawie i większa elastyczność w zapisach dyrektywy - sztywne granice przy braku definicji w systemach prawnych są nie do przyjęcia.

Joanna Proniewicz

Więcej

Wesprzyjmy „Dom Muzyki”

Stowarzyszenie Integracji „Dom Muzyki” zwróciło się do Zarządu ZMP o rozpropagowanie idei powstania „Domu Muzyki”, który ma być umiejscowiony we wsi Ruda (około 25 km od centrum Warszawy) na terenie XIX-wiecznego parku nad rzeką Mienia, a także przede wszystkim możliwości wsparcia finansowego ostatniego etapu budowy tego obiektu. Ta ważna dla świata kultury inwestycja jest bowiem obecnie zagrożona.

„Dom Muzyki”, będący odpowiednikiem „Domu Aktora” w Skolimowie, ma być miejscem do życia dla artystów muzyków poszkodowanych przez los, którzy ulegli wypadkom lub znaleźli się w sytuacji krytycznej. „Dom Muzyki” pozwoli walczyć z wykluczeniem społecznym i da pensjonariuszom szansę powrotu do normalnego życia.

Warto podkreślić, że „Dom Muzyki” jest przeznaczony dla artystów z całej Polski. Wsparcie przez JST tej inicjatywy to

korzyści wynikające z braku wydatków z budżetu miasta czy gminy na działania wspierające mieszkańców, od zabezpieczenia lokalu komunalnego, po wsparcie socjalne i rehabilitację. Jeśli dana osoba, zamieszkująca w danej JST, będzie spełniać wszelkie wymagane kryteria przyjęcia do „Domu Muzyki”, staje się jego mieszkańcem, co powoduje automatyczne przejęcie odpowiedzialności cięższej na samorządzie na Zarząd „Domu Muzyki”. W tym roku jest planowane oficjalne otwarcie tego pierwszego w Europie integracyjnego domu pracy twórczej z niezbędnymi dla wielu ludzi terapiami. Dzięki specjalnym zespołom fachowców „Dom Muzyki” będzie organizował warsztaty artystyczne i indywidualne terapie dla pensjonariuszy. Warsztaty artystyczne będą polegały na przeprowadzeniu całych procesów twórczych, które mają prowadzić do utrwalenia w postaci dzieła z różnych dziedzin sztuki. W „Domu Muzyki” są przewidziane pracownie muzyczne, studio nagrań, pracownia plastyczna i fotogra-

ficzna. Do dyspozycji uczestników programów będą udostępnione gabinety fizyko- i psychoterapeutyczne.

Wszelkie poczynania „Domu Muzyki” będą skupione na integracji środowisk twórczych z osobami wybitnie uzdolnionymi oraz będących osobami z niepełnosprawnościami. Wyjątkowość „Domu Muzyki” będzie polegała również na kierowaniu swoich działań na rzecz osób z depresją, chorobą dwubiegunową afektywną oraz osobom, które przeszły początkowy proces leczenia uzależnień.

Wkład własny Stowarzyszenia pochodził z zorganizowanych (ponad 200 koncertów) akcji charytatywnych z udziałem najwybitniejszych artystów scen polskich.

Więcej informacji i możliwość złożenia darowizny na stronie internetowej - <https://dommuzyki.org/>

Zachęcamy także do obejrzenia filmów:

- Film 1 - [link](#)
- Film 2 - [link](#)
- Film 3 - [link](#)

Z Komisji Wspólnej...

O cenach wody i ścieków winny decydować gminy

Strona samorządowa chce przywrócenia odpowiedzialności gmin za zatwierdzanie taryf na zbiorowe zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków. Zapowiedziały wystąpienie do Premiera w tej sprawie.

Do takiego wniosku samorządowcy doszli po kolejnej dyskusji z przedstawicielami Wód Polskich, którzy nie przyjmują argumentów, że w związku z rosnącymi kosztami energii (mającymi przełożenie na koszt wody), inflacją czy wzrostem płać czasem konieczna jest zmiana cen wody i ścieków. Brak reakcji może spowodować upadek przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych, a przecież zapewnienie mieszkańcom wody i odprowadzanie ścieków jest jednym z podstawowych zadań gminy. Tymczasem wnioski składane przez spółki wod-kan są odrzucane lub odsyłane do uzupełnienia braków formalnych. Brak jest też jasnych i przejrzystych wytycznych, co powinien zawierać wniosek o zmianę taryfy. Jak pisał Paweł Rusiecki, wiceprezes Wód Polskich spośród 850 złożonych do 27 lutego br. wniosków 376 otrzymało decyzję odmowną, 150 – pozytywną; 97 – odrzucono ze względu na braki formalne. Obecnie 277 wniosków jest procedowanych.

- *Uważamy, że obecne rozwiązanie się nie sprawdziło i ten podział kompetencyjny nie gwarantuje w dłuższej perspektywie czasu prawidłowej realizacji zadania. Dlatego chcemy, by przywrócić poprzednie rozwiązanie, że to gminy kształtują taryfy cen wody i ścieków* – powiedział Marek Wójcik, sekretarz strony samorządowej Komisji Wspólnej. Samorządowcy uważają, że było ono dużo korzystniejsze dla mieszkańców, dla środowiska oraz finansów publicznych, zarówno w perspektywie krótko-, jak i długookresowej. Przypominają, że działają racjonalnie - żaden burmistrz czy wójt nie chce działać wbrew mieszkańcom, czasem jednak musi podejmować niepopularne decyzje. - *Jak wójt czy burmistrz za bardzo podniesie ceny, to mieszkańcy wywiozą go na taczkach* – argumentował burmistrz Kowala, Eugeniusz Gołębiewski. O motywach odrzucania przez Wody Pol-

skie wniosków o zatwierdzenie nowych taryf w związku z nową, niemożliwą do przewidzenia sytuacją (choćby wojną na Ukrainie i „putinflacją”) dyskutowali samorządowcy z wiceprezesem Rusieckim na Komisji Wspólnej 1 marca br. Nie przekonało ich tłumaczenie, że trudna sytuacja dotyczy wszystkich przedsiębiorstw wodno-kanalizacyjnych w kraju, a wnioski złożyło tylko 34% z nich czy też, że są wyroki sądów niekorzystne dla gmin. Zapowiedzieli więc wniosek do Premiera.

Usamodzielnianie uchodźców z Ukrainy 1 marca br. weszły w życie przepisy o odpłatności za pobyt w miejscach zbiorowego zakwaterowania uchodźców z Ukrainy. Będą oni współfinansować swój pobyt w Polsce - po upływie 120 dni od wjazdu

O motywach odrzucania przez Wody Polskie wniosków o zatwierdzenie nowych taryf w związku z nową, niemożliwą do przewidzenia sytuacją dyskutowali samorządowcy z wiceprezesem przedsiębiorstwa na Komisji Wspólnej 1 marca br.

Fot. H. Hendrysiak

do naszego kraju będą płacić 50% kosztów zakwaterowania i wyżywienia, jednak nie więcej niż 40 zł dziennie. Po upływie 180 dni, czyli od 1 maja br. – już 75% tych kosztów, ale nie więcej niż 60 zł dziennie. - *Wejście w życie tych nowych przepisów sprawia, że mamy dobry przegląd osób przebywających w miejscach zbiorowego zakwaterowania. Wojewodowie dzięki dobrej współpracy z samorządami wiedzą, ile osób tam przebywa, ile z nich jest zwolnionych z opłat z przesłanek wymienionych w katalogu, a ile – z przyczyn humanitarnych* – powiedział wiceminister Paweł Szefermaker. Celem przepisów jest zmobilizowanie uchodźców do aktywizacji zawodowej oraz do samodzielnego funkcjonowania na terytorium RP. Nie mają one natomiast doprowadzić do bezdomności obywateli Ukrainy, uciekających przed wojną, którzy nie są w stanie partycypować w kosztach pomocy.

Dlatego przewidziano cały katalog wyjątków dla osób, które wymagają szczególnego wsparcia, np. dla osób niepełnosprawnych czy ich opiekunów, kobiet w ciąży czy opiekunów co najmniej trojga dzieci. Poza katalogiem jest jeszcze przesłanka ogólna, która mówi o trudnej sytuacji życiowej uchodźcy – jako że nie da się wylistować wszystkich możliwych przypadków trudności z usamodzielnieniem się. Wojewodowie, którzy dysponują środkami z tego funduszu i odpowiadają za realizację zadania, na bieżąco spotykają się z samorządowcami. Od początku prac nad tym rozwiązaniem, czyli około pół roku temu z 93 tysięcy osób korzystających z miejsc zbiorowego zakwaterowania już 9 tysięcy zrezygnowało z pobytu w tych miejscach.

Będzie kolejne podejście do opiniowania ustawy o ochronie ludności

Jako że ta ustawa w dużej mierze dotyczy samorządu terytorialnego, wiceminister spraw wewnętrznych i administracji, Maciej Wąsik zaproponował, by podjąć jeszcze jedną próbę takiego wypracowania rozwiązań, by projekt uzyskał pozytywną opinię KWRIST. Na razie został on zaopiniowany negatywnie. Zaproponował ponowne rozważenie kilku zasadniczych kwestii, które nie uzyskały aprobaty strony samorządowej. Zadeklarował wolę wypracowania kompromisu.

Ustalono, że projekt – jako punkt wyjścia do dyskusji o zmianach - przedyskutuje Zespół ds. Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli.

Sprzedaż węgla wydłużona

O aktualnej sytuacji związanej z dystrybucją węgla przez gminy mówił Karol Rabenda, wiceminister aktywów państwowych. W tej chwili znacznie spadło zapotrzebowanie na ten surowiec, a odbiór węgla jest możliwy z dnia na dzień. Dziennie przekazywanych jest gminom między kilkanaście a 20 tysięcy ton. Mieszkańcy mogą składać wnioski na węgiel nie do końca kwietnia, a do 30 czerwca br. - zakończenie procesu sprzedaży przewidziano na 31 lipca b.r. Dostarczony węgiel, którego nie kupią mieszkańcy, gminy mogą sprzedać innym mieszkańcom ponad limit 3 ton (np. jako zapas na kolejny sezon), wykorzystać na własne potrzeby lub sprzedać sąsiadom gminom – na podstawie aneksu do umowy. Sekretarz strony samorządowej apelował, by gminy nie zamawiały węgla więcej niż potrzeba. Przypomniał, że mogą weryfikować umowy z importerami do aktualnych potrzeb.

hh

Zmniejszenia zużycia energii elektrycznej o 10%

Nowy obowiązek sprawozdawczy JST

Do 31 marca 2023 r. kierownicy jednostek sektora finansów publicznych muszą złożyć Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki pierwsze sprawozdanie z realizacji celu oszczędności energii elektrycznej za grudzień 2022 roku.

Ustawa z 7 października 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej, w 2023 roku nałożyła na kierowników jednostek sektora finansów publicznych obowiązek podjęcia działań, których celem jest ograniczenie o 10% zużycia energii elektrycznej od grudnia 2022 r. Pierwszy raport z realizacji tego celu kierownicy jednostek sektora finansów publicznych muszą złożyć do 31 marca 2023. Kolejny raport, za cały 2023 rok, trzeba będzie złożyć do 31 marca 2024 roku. Nie wypełnienie wyżej wymienionych obowiązków zagrożone jest karą finansową do 20 000 zł.

Podmioty zobowiązane to m.in. jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki czy też państwowe i samorządowe instytucje kultury.

Jak czytamy na stronie Ministerstwa Klimatu i Środowiska, cel w zakresie zmniejszenia zużycia energii elektrycznej o 10%

został nałożony na kierowników jednostek sektora finansów publicznych w związku z obecnym kryzysem na rynku nośników energii, wynikającym z sytuacji geopolitycznej. Intencją ustawy jest wzmocnienie realizacji wzorcowej roli sektora finansów publicznych w zakresie oszczędności energii, a tym samym zachęcenie szerokiego grona odbiorców do podejmowania efektywnych środków w zakresie zmniejszenia zużycia energii elektrycznej. Wspólne działania jednostek sektora publicznego powinny w widoczny sposób wpłynąć na zmniejszenie zużycia energii i tym samym wzmocnić bezpieczeństwo energetyczne Polski. W okresie od 1 grudnia 2022 roku do 31 grudnia 2023 r. kierownicy jednostek sektora finansów publicznych, zobowiązani są do zmniejszenia o 10% całkowitego zużycia energii elektrycznej w zajmowanych budynkach lub częściach budynków oraz przez wykorzystywane urządzenia techniczne, instalacje i pojazdy.

Resort klimatu zwraca uwagę, że w okresie od 1 grudnia 2022 r. do 31 grudnia 2022 roku podstawa obliczeń celu ilościowego została określona jako średnioroczne zużycie energii elektrycznej w latach 2018-2019, w związku z sytuacją pandemiczną w latach 2020-2021, która w zdecydowa-

nej większości przypadków spowodowała istotne zmniejszenie zużycia energii. Natomiast oszczędności osiągnięte od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. obliczane są na podstawie całkowitego zużycia energii elektrycznej w roku 2022. Na swojej stronie internetowej Ministerstwo wskazało „istotne działania na rzecz poprawy efektywności energetycznej”. Są to m.in.: 1) ograniczenie oświetlenia zewnętrznego, wyłączenie dobowej lub świetecznej iluminacji budynków; 2) dążenie do zapewnienia temperatury pomieszczeń: przy ogrzewaniu budynku na poziomie 19 stopni Celsjusza, przy chłodzeniu budynku na poziomie 25 stopni Celsjusza; 3) modernizacja lub wymiana oświetlenia; 4) zastosowanie systemów pomiarowych, monitorujących i sterujących w ramach wdrażania systemów zarządzania energią; 5) wprowadzenie usprawnień organizacyjnych oraz działań edukacyjno-informacyjnych racjonalizujących zużycie energii przez pracowników urzędów; 6) wykorzystanie ciepła odpadowego z serwerowni do ogrzewania zajmowanych budynków. Materiały opublikowane przez resort klimatu na ten temat dostępne są TUTAJ. (epe)

A to – jak się okazuje – jest bardzo trudne. Dlatego na wniosek Związku Miast Polskich Ryszard Bartosik, wiceminister rolnictwa i rozwoju wsi przedstawił informację dotyczącą zaawansowania prac związanych z wydawaniem pozwoleń na wprowadzenie do obrotu nawozów lub środków wspomagających uprawę roślin. Ministerstwo do tej pory wydało około 300 pozwoleń na wprowadzenie do obrotu środków poprawiających właściwości gleby, wytwarzanych z odpadów biodegradowalnych i 110 pozwoleń do tego typu nawozów. W tej chwili trwa procedura o wydanie pozwolenia dla 47 wniosków. Zgodnie z przepisami resort ma 30 dni podjęcie decyzji, a jeśli sprawa jest skomplikowana – 2 miesiące. Jednak ze względu na liczne uchybienia i braki we wnioskach, procedura często trwa dużo dłużej. Przepisy w tej sprawie są szczegółowe i restrykcyjne, dlatego na wniosek ZMP zorganizowane zostanie spotkanie dla zainteresowanych tego typu przedsięwzięciami przedstawicieli miast i innych JST z resortem rolnictwa i rozwoju wsi. Spotkanie ma się odbyć na początku marca br.

hh

Miasta chcą działać ekologicznie

O wykorzystaniu bioodpadów

Miasta chcą móc wykorzystać bioodpady, kompostowane przez spółki komunalne do nawożenia np. miejskich kwiatników czy terenów zielonych. Aby to zrobić, potrzebują jednak zgody Ministra Rolnictwa.

Wiele miast w ramach działań związanych z utrzymaniem zieleni, przyjmuje odpady ulegające biodegradacji, następnie przetwarza je i wytwarza z nich nawóz wspomagający uprawę roślin. Samorządowe podmioty zajmujące się gospodarką odpadami często wykorzystują do tego celu kompostownie odpadów. Działania te – zgodnie z wymogami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach - przyczyniają się do osiągnięcia przez samorządy określonych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, w zakres których wchodzi również odpady biodegradowal-

ne. Wpisują się one także w gospodarkę obiegu zamkniętego, która zakłada m.in. wytwarzanie jak najmniejszej ilości odpadów. W tym konkretnym przypadku następuje zamiana odpadu w produkt. W wyniku procesu związanego z kompostowaniem odpadów powstaje materiał kompostowy, stanowiący idealny produkt do wykorzystania do celów rolniczych. Wykorzystanie go pozwala miastom także zaoszczędzić pieniądze – zamiast kupować środki wspomagające uprawę roślin, mogą wykorzystać własny kompost. Jednakże, aby móc go sprzedać czy przekazać, trzeba uzyskać pozwolenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na wprowadzenie do obrotu nawozów lub środków wspomagających uprawę roślin. Wiąże się to z wykonaniem określonych przepisami badań, przygotowaniem odpowiednich dokumentów oraz uzyskaniem wymaganych opinii instytucji do tego uprawnionych.

Komunikacja i współzarządzanie

Porozmawiajmy o partycypacji społecznej

Miasta, które są liderami w dziedzinie zarządzania i partycypacji mieszkańców – to główni bohaterowie Forum Rozwoju Lokalnego, które 24 lutego odbyło się w Tarnowie. Uczestnicy spotkania rozmawiali o dialogu, włączeniu społecznym i integracji międzykulturowej.

Spotkanie było częścią **dwudniowej konferencji poświęconej partycypacji społecznej**, która stanowiła podsumowanie konkursu „Samorządowy Lider Zarządzania”.

Najlepsi w „otwartym rządzeniu”

Tychy, Lublin i Wrocław to „Samorządowi Liderzy Zarządzania 2022” – laureaci tegorocznego konkursu. Wśród wyróżnionych są: Niepołomice, Starachowice, Zduńska Wola, Ostrów Wielkopolski, Gliwice, Siemianowice Śląskie, Częstochowa, Kielce, Poznań, Łódź oraz Gdańsk (wyróżnienie specjalne). Więcej o laureatach konkursu piszemy na str. 4

Konkursowi przyświecała idea otwartego rządzenia, czyli świadomego, jak najszerszego udostępniania danych publicznych, aby zapewnić przejrzystość i otwartość procesów decyzyjnych. Zakłada ona także włączanie mieszkańców w proces planowania, realizowania i monitorowania rozwoju lokalnego, w wymiarze zarówno planistycznym, jak i wykonawczym. – *Na takie projekty zwracaliśmy uwagę i o takie projekty prosiliśmy miasta* – mówiła w Tarnowie Aleksandra Kowalska, członkini zespołu, który opracowywał koncepcję konkursu i oceniał nadesłane przez miasta wnioski.

Co wyróżnia Samorządowych Liderów Zarządzania i ich projekty?

Po pierwsze to empatia. ZABRZE pokazało, jak troszczyć się o ludzi, ich tożsamość i historię – poprzez utworzenie Centrum Usług Społecznych – razem z mieszkańcami i zgodnie z ich potrzebami. BIEŁŻYCE także zaprezentowały projekt związany z utworzeniem Centrum Usług Społecznych. Jednak tu to grupa pracowników socjalnych i pracowników OPS podjęła decy-

zję o zmianie i przekształceniu posiadanych zasobów w taki sposób, by pełniej rozumieć i odpowiadać na potrzeby mieszkańców. Kolejna cecha Samorządowych Liderów Zarządzania to **otwartość**. KIELCE w projekcie „IDEA Kielce – Miasto dla ludzi” pokazały, w jaki sposób uruchomić proces otwartości, przejrzystości w działaniu poprzez zaproszenie mieszkańców do tworzenia jednej przestrzeni – spełniającej wiele funkcji i dostarczającej mieszkańcom, w jednym miejscu, informacji i możliwości dialogu. STARACHOWICE pokazały w konkursie budżet miasta monitorowany przez wszystkich mieszkańców dzięki Polityce Otwartości Gminy Starachowice i otwarciu dostępu do danych. SIEMIANOWICE ŚLĄSKIE zaprezentowały wyjątkowy i otwarty dla wszystkich mieszkańców Bank Danych.

Uczestnicy panelu dyskusyjnego pt. „Współzarządzanie w praktyce polskich miast”.

fot. Archiwum ZMP

Samorządowych Liderów cechuje też **aktywność**. CZĘSTOCHOWA jest miastem, które tworzy most pomiędzy pracodawcami i młodymi ludźmi. Miasto myśli o jutrze, a mówiąc o rozwoju dostrzega i wykorzystuje potencjał młodych ludzi. Władze ŁODZI prezentują patrzenie z różnych perspektyw na miasto, transparentność i uczenie się od siebie nawzajem w Fabryce Aktywności Miejskiej. Samorząd KRAKOWA aktywizuje sąsiedzkie inicjatywy, dialog i współpracę w ramach Miejsca Aktywności Mieszkańców.

Liderzy nie boją się **działających i aktywnych mieszkańców**. STARACHOWICE realizują Program Inicjatyw Lokalnych wspierający działania mieszkańców i umożliwiający zamianę ich potrzeb na konkretne działania. KRAKÓW postawił na partycypację, w wyniku której „Białe Morza” stały się miejscem działania i zmiany świata na lepszy. Także

NIEPOŁOMICKIE Błonia stają się żywym miejscem wprowadzania w życie „wymarzonych wizji” niepołomiczan.

Samorządowi Liderzy Zarządzania są **wrażliwi**. Władze KATOWIC dostrzegły problemy związane z wdrożeniem idei zielonego miasta i wdrożyły ideę zielonych konsultacji w taki sposób, aby potrzeby mieszkańców związane z ochroną środowiska i z szukaniem rozwiązań dla miasta również były zauważone. WASILKÓW pokazał w konkursie miejski, sołecki i zielony budżet obywatelski. To przykład miasta, które nie musi, ale chce wdrażać narzędzia włączenia mieszkańców.

Miasta-Liderzy są pełni **szacunku** dla swoich mieszkańców rozumiejąc, że dialog musi opierać się właśnie na szacunku. ZDUŃSKA WOLA pokazała, jak można zwyczajny skwer przekształcić w wyjątkowy pasaż, który stał się przestrzenią integrowania mieszkańców. HRUBIESZÓW przekazuje nam zrozumienie idei i uczciwe przekonanie, że wielowymiarowa, dobra komunikacja i informowanie o przedsięwzięciach miasta są niezbędne dla zwiększenia aktywności mieszkańców i rozwoju miasta. Projekty realizowane przez Liderów Zarządzania są **innowacyjne**. Władze OSTRO-

WA WIELKOPOLSKIEGO połączyły dwa narzędzia/procesy – rewitalizację i budżet obywatelski, by stworzyć nową jakość miejsca, czasu i energii społecznej. Rewitalizacyjny Budżet Obywatelski działa i aktywizuje mieszkańców. Z kolei urzędnicy w GLIWICACH stworzyli platformę partycypacji, która pozwala mieszkańcom na aktywne komunikowanie potrzeb, podejmowanie inicjatyw i wyrażanie swoich opinii w sprawach dzielnic oraz całego miasta. Decyduj(MY) – powstawało opierając się o analizę potrzeb mieszkańców i jest narzędziem innowacyjnie wszechstronnym.

Zaufanie – to kolejna cecha Liderów Zarządzania. Władze WŁADYSŁAWOWA wyrażając zaufanie do swojego zespołu, postanowiły wzmocnić jego kompetencje. W ten sposób mieszkańcy dostają maksymalny potencjał swojego urzędu i swoich ludzi w urzędzie. BYDGOSZCZ uwierzyła lu-

dziom i uwierzyła w ludzi. W ramach budżetu obywatelskiego stworzyła przestrzeń dla inicjatyw społecznych.

Liderzy stawiają także w swoich działaniach na **elastyczność**. CZĘSTOCHOWA zorganizowała grę miejską jako metodę partycypacji i włączenia mieszkańców w realizację idei dobrego parku. JELENIA GÓRA stworzyła aplikację, dzięki której bardzo szybko można zgłaszać problemy, ale też czerpać informacje z kalendarium wydarzeń w mieście. Oba te projekty są przykładem szukania i znalezienia efektywnych rozwiązań komunikacyjnych dzięki umiejętności elastycznego odpowiadania na potrzeby społeczności lokalnej. W działaniach Liderów Zarządzania ważne jest **stuchanie i słyszenie**. W ZDUŃSKIEJ WOLI słuchanie ludzi prowadzi do tworzenia potrzebnych im rozwiązań. Tak powstał kalkulator wymiany pieców węglowych STOP SMOG. W RAWICZU przeprowadza się konsultacje, które zaczynają się ZANIM powstaje Miejski Plan Zagospodarowania Przerzennego – (Od)Nowa. W tym mieście od początku procesu mieszkańcy są słyszani. Przykładem **skuteczności** jest projekt z KONINA, którego samorząd nie tylko zbudował strategię rozwoju razem z mieszkańcami, ale wspólnie z nimi monitoruje jej realizację i decyduje o przedsięwzięciach strategicznych. To miasto, które wykorzystuje wszystkie zasoby – takie jak Program „Rozwój lokalny” – by konsekwentnie trzymać się „swojej ścieżki rozwoju”. Wszystkie samorządy, które zgłosiły swoje projekty do konkursu wykazały się **odwagą**. Śmiało poszukiwały rozwiązań, ryzykowały, podejmowały odważne decyzje i odważne działania.

Jak to robią w Bergen

Gościem tarnowskiego seminarium był Vincent Mrimba, dyrektor Departamentu Kultury, Równości i Różnorodności Miasta Bergen. Opowiedział o tym, jak w tym drugim co do wielkości mieście Norwegii mieszkańcy włączani są we współzrządzenie miastem. – *Zaangażowanie obywateli jest ważne ze względów politycznych i jest naszym priorytetem. Politycy pytają o nie i je sprawdzają* – mówił. – *Ci mieszkańcy, którzy mają kontakt z samorządem, są obecnie bardziej zaangażowani niż kiedyś. Są też lepiej wysłuchani – dotyczy to zaangażowania w proces tworzenia, jak i organizację spotkań. Zaangażowanie jest dla miasta priorytetem.*

Norwegowie są społeczeństwem organizacji członkowskich, a zaangażowanie przedstawicieli wszystkich środowisk jest duże. Większość osób i środowisk jest reprezentowana, ale – co podkreślał Vincent Mrimba – nie wszystkie. – *Reprezentacja grupy to nie to samo, co możliwość osobistego*

zaangażowania – mówił. Zwrócił uwagę, że poziom członkostwa i zaangażowania jest w Norwegii nadal wysoki, ale spada. – *Problemy najstarszych grup społeczno-ekonomicznych w mniejszym stopniu docierają do reszty społeczeństwa. Podejrzewamy, że z naszych struktur zaangażowania obywateli wyłączone są zwłaszcza osoby z niższym wykształceniem.*

W Urzędzie Miasta Bergen wyznaczona na stałe osoba odpowiada za kontakty z mieszkańcami, udziela informacji na tematy związane z życiem i środowiskiem lokalnym; przeciwdziała wyobcowaniu. Dzieci i młodzież są zachęcane do aktywniejszego udziału w kształtowaniu swojego otoczenia. Miasto proponuje rozmaite możliwości uczestniczenia w różnorodnych działaniach, co w założeniu ma przeciwdziałać izolacji i wykluczeniu. Tworzone są wspólne miejsca spotkań na świeżym powietrzu i w pomieszczeniach zamkniętych. Mieszkańcy dzięki partycypacji zyskują doświadczenie bycia poważnie traktowanym.

Władze Bergen ciągle pracują nad udoskonaleniem form i zaangażowania mieszkańców i wzmacnianiem tego zaangażowania. Wzmacniane są sformalizowane procesy zaangażowania – rady seniorów, osób niepełnosprawnych, młodzieży, grupy użytkowników poszczególnych usług itp. Wyniki są lepiej prezentowane i są zgodne z dokumentami strategicznymi. Miasto kładzie większy nacisk polityczny na formalne wystąpienia publiczne dotyczące nowych planów, informacje i listy kontrolne dotyczące zaangażowania społecznego itp. W projektach dotyczących wzmocnienia obszaru i rozwoju miejskiego zaangażowano specjalistów.

– *Dzielenie się wiedzą to także sposób na uwzględnienie interesów milczących obywateli w naszej pracy* – mówił w Tarnowie gość z Bergen. – *Lepsza baza wiedzy jest priorytetem politycznym: politycy chcą wiedzieć coraz więcej o tym, co robimy i co osiągamy, i – co najważniejsze – skupiają się na osobach, które nie są wspierane, nie angażują się lub o których wiadomo najmniej.*

Miasto posiada szereg wskaźników, które przedstawiają sytuację wszystkich obywateli w kontekście budżetu i strategii. Wskaźnik zdrowia publicznego (folkehelsemelding) uwzględnia dane dotyczące zdrowia w mieście w ujęciu geograficznym – na poziomie pogrupowanych i pojedynczych wskaźników. Duże znaczenie przywiązują władze Bergen do panelu rodzinnego poświęco-

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

nego zajęciom kulturalnym, sportowym i innym. Zawiera on informacje o tym, kto bierze w nich udział, a kto nie, na poziomie pojedynczych lub pogrupowanych danych lub w ujęciu geograficznym. Dzięki temu władze miasta mogą zrozumieć, do kogo trzeba aktywnie dotrzeć.

Vincent Mrimba mówi też o tym, z czym zmagają się samorządy jego miasta. To np. kwestia współtworzenia czy współodpowiedzialności z prawdziwym podziałem władzy z grupami słabiej wykształconymi lub potrzebującymi. – *Zadajemy sobie też pytanie, czy komunikujemy się w sposób przystępny, czy wszyscy obywatele są włączani do naszych otwartych dyskusji?*

O kapitale Tarnowa

Przedstawiciele miast-laureatów konkursu wzięli udział w panelu dyskusyjnym pt. „Współzarządzanie w praktyce polskich miast”. O swoich doświadczeniach związanych z genezą i realizacją zwycięskich projektów mówili reprezentanci Gdańska, Tychów i Wrocławia. Dyskusja podczas drugiego panelu toczyła się wokół pytania, jak wzmocnić zaangażowanie mieszkańców w rozwój miasta. Swoimi doświadczeniami dzieli się gospodarze – prezydent Tarnowa, Roma Ciepela, oraz lokalni działacze społeczni. Mówiono o budowaniu wspólnoty, dzieleniu wspólnych wartości, kapitale społecznym jako najważniejszym kapitałem rozwojowym miast i w ogóle miejsc.

Nieprzypadkowo gospodarzem seminarium był Tarnów. W swoją historię ma wpisana wielokulturowość, współistnienie Żydów i Romów, a dziś stał się domem dla Ukraińców. Jest miejscem spotkań ludzi, którzy dzięki różnorodności wymieniają poglądy, wiedzę i doświadczenia. Tarnów tworzy warunki do dialogu o dobrym życiu, do budowania dumy z tego, co w Tarnowie było i jest, oraz budzenia odpowiedzialności za przyszłość miasta.

Przy okazji rozmowy o kapitale społecznym Tarnowa pojawił się też temat obecności od roku w tym i innych polskich miastach uchodźców z Ukrainy. Profesor Jarosław Flis, znany i ceniony komentator procesów politycznych i funkcjonowania demokracji wyjaśnił m.in., skąd w Polakach wzięta się tak wielka gotowość do niesienia pomocy i wsparcia naszym sąsiadom.

Zapraszamy do obejrzenia **zapisu wideo całego seminarium**.

Ewa Parchimowicz

Norweski Związek Władz Lokalnych i Regionalnych

Z Komisji Praw Człowieka i Równego Traktowania ZMP

„Nie” dla stuletnich przepisów kk

O nowelizacji kodeksu karnego, skutecznej walce z makabrycznymi obrazami umieszczanymi w przestrzeniach miast i o zmianach w Europejskiej Karcie Równości Kobiet i Mężczyzn w Życiu Lokalnym rozmawiali m.in. członkowie Komisji Praw Człowieka i Równego Traktowania 22 lutego br.

W spotkaniu wzięła udział mecenas Danuta Wawrowska, przewodnicząca Słupskiej Rady Kobiet, członkini Zespołu ds. kobiet przy Marszałku woj. Pomorskiego, która – wraz z posłanką Anitą Kucharską-Dziedzic jest autorką projektu nowelizacji rozdziału 25. kodeksu karnego, który nosi tytuł „Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności”, a w artykułach 197, 198 i 199 dotyczy kwestii gwałtu.

Wyciągnijmy projekt z sejmowej zamrażarki

- *Przepisy dotyczące gwałtu powinny być zmienione, ponieważ funkcjonują w naszej przestrzeni prawnej od prawie stu lat – zostały wprowadzone do kodeksu karnego w 1932 roku – mówiła mecenas Wawrowska.- Wówczas, jak na owe czasy była to bardzo rewolucyjna zmiana, bo po raz pierwszy zwrócono uwagę społeczeństwu, że kobieta zaczyna być chroniona*

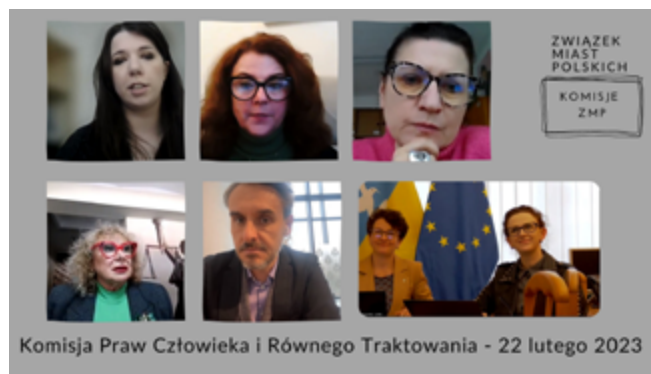
Autorki projektu zaproponowały najpierw zmianę tytułu rozdziału 25 kk. Dotychczasowe brzmienie tego rozdziału „Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności” miałoby zostać zamienione na „Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i autonomii seksualnej”. Prawniczka zwracała uwagę, że takie przestępstwa, szczególnie zgwałcenie, należą do najbardziej drastycznych form przemocy i naruszeń elementarnych praw i wolności, które jednocześnie są wprost odwrotnie do ciężaru przestępstwa ścigane. Bardzo rzadko spotykają się z adekwatną reakcją organów ścigania. Zgłaszalność przemocy seksualnej jest tylko ułamkiem wobec zaistniałych naruszeń, a procent wydawanych wyroków warunkowych zniechęca większość ofiar gwałtów do ich zgłaszania.

Opowiadała o trudnościach i przeszkodach jakie, towarzyszą ofiarom gwałtów, gdy

składają doniesienie związane z tym przestępstwem, a także podczas postępowania sądowych i rozpraw. A warto jeszcze zwrócić uwagę, że podczas gdy w przepisach międzynarodowych przestępstwo gwałtu jest zbrodnią, w polskim prawie jest to ciągle jeszcze występki.

8 marca 2020 r. autorki projektu złożyły swoją propozycję zmiany kodeksu karnego do Sejmu. Dokumentowi został nadany numer i stał się drukiem sejmowym nr 1091 (jest on dostępny na stronach Sejmu), ale trafił do zamrażarki sejmowej. Dlatego obecnie jego autorki starają się nagłośnić sprawę. Podjęły szereg działań, żeby o tej ustawie mówić. – *Naszym celem jest nie tylko zmiana ustawy, ale również zmiana mentalności poprzez kampanię społeczną, która wpłynęłaby na zmianę postrzegania ofiar przestępstwa zgwałcenia – podkreślała mec. Wawrowska na spotkaniu Komisji.*

Członkowie Komisji Praw Człowieka i Równego Traktowania ZMP postanowili przyjąć stanowisko w sprawie zmiany definicji gwałtu zawartej w art. 197 Kodeksu karnego.

Chcą zaapelować do władz centralnych, o wprowadzenie zmiany w zapisach Kodeksu karnego, która uwzględnić będzie ratyfikowaną w 2015 r. Konwencję Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, wskazującą, że do gwałtu dochodzi zawsze, gdy zabrakło świadomej i dobrowolnej zgody na każde obcowanie płciowe.

Europejska Koalicja Miast przeciwko Rasizmowi

Do przystąpienia do tej międzynarodowej organizacji zachęcał miasta uczestniczące w pracach Komisji, ale także wszystkie polskie miasta wiceprezydent Wrocławia, Bartłomiej Ciążyński.

Europejska Koalicja Miast przeciwko Rasizmowi to sojusz europejskich miast na rzecz walki z rasizmem utworzony 10 grudnia 2004 r. w Norymberdze. Wrocław przystąpił do tej inicjatywy w 2020 r. i jest wciąż jedynym polskim miastem, które

uczestniczy w jej pracach, spośród ok. 170 członków z całej Europy.

Organizacja zajmuje się przeciwdziałaniem ksenofobii, rasizmowi, ale też rozszerza tę agendę o kwestie równościowe i przeciwdziałanie dyskryminacji nie tylko ze względu na pochodzenie etniczne, rasowe czy narodowe, ale w ogóle wszelkiej dyskryminacji. Koalicja jest afiliowana przy UNICEF, właśnie pozyskała poważne wsparcie finansowe z Komisji Europejskiej na wspieranie miast i ich projektów oraz działań.

- *Uważam, że warto działać w tej koalicji – mówił przedstawiciel Wrocławia, który w ubiegłym roku został wybrany do zarządu tej międzynarodowej organizacji.*

Sąd zakazuje makabrycznych obrazów w przestrzeniach miast

Spotkania komisji tematycznych ZMP to zawsze okazje do wymienienia się doświadczeniami i dobrymi pomysłami na rozwiązywanie różnych problemów, z którymi borykają się miasta. Tym razem członkowie Komisji rozmawiali o bezsilności wobec akcji antyaborcyjnych organizacji polegających na prezentowaniu w przestrzeniach miast na bilbordach lub furgonetkach fotografii zakrwawionych martwych płodów. Przedstawiciele miast mówili, że tego typu akcje zazwyczaj organizowane są podczas jarmarków bożonarodzeniowych lub w czasie innych

wydarzeń dla dzieci i z udziałem dzieci. We Wrocławiu na takie właśnie działanie podczas kilkunastodniowego jarmarku grudniowego, na który przychodzi 200 tys. ludzi, skarżyły się tysiące mieszkańców miasta. Okazało się, że Wrocław ma już przeciwną ścieżkę sądową, aby temu przeciwdziałać. Praktyka wrocławska polega na ściganiu organizatorów tego typu przedsięwzięć poprzez składanie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa z artykułu 141 kodeksu wykroczeń.

- *Namawiam, żeby skorzystać z doświadczenia wrocławskiego. Ćwiczyliśmy to na różnych przepisach ale ostatecznie się utrzymało w bardzo wielu wyrokach karnych zarzut, że to jest nieprzyzwoity obraz (art. 141 kodeksu wykroczeń). Sądy wrocławskie często skazują za to organizatorów zgromadzeń publicznych, podczas których są prezentowane tego rodzaju zdjęcia, czy też instytucje, które finansują przejazd takiej furgonetki – przekonywał Bartłomiej Ciążyński.*

Przekazał podczas spotkania świeżą informację, że z tą linią orzecniczą zgodził się Sąd Najwyższy. W sprawach, które dotąd udało się wygrać we Wrocławiu, prokurator generalny Zbigniew Ziobro wniósł kasację. Jedną z nich SN oddalił stwierdzając, że kasacja ta jest niezasadna, a w uzasadnieniu dość stanowczo i szeroko argumentował, że tego typu akcje „pro-life” w przestrzeni publicznej są nieprzyzwoite, stanowią przekroczenie granic wolności słowa oraz swobody manifestowania swoich poglądów.

Europejska Karta Równości Kobiet i Mężczyzn w Życiu Lokalnym

Ostatnio został zaktualizowany tekst Karty i zatwierdzony 6 grudnia 2022 przez Komitet Polityczny Rady Gmin i Regionów Europy. Zmiany w tym dokumencie omówiła podczas posiedzenia Komisji jego wiceprzewodnicząca, Marta Mazurek.

W ramach aktualizacji tego dokumentu, jego język został dostosowany do obec-

nych standardów inkluzyjnego języka oraz dokonano modyfikacji sformułowań dla ich większej czytelności.

Forma Karty zyskała na przejrzystości, a także dodano informacje ogólne na temat tego, jak doszło do powstania tego dokumentu. Wprowadzonych zostało 9 nowych artykułów wraz z uzasadnieniem i objaśnieniem. Nowe artykuły dotyczą następujących bloków tematycznych: zrównoważony rozwój dla zrównoważonej przyszłości, cyberprzemoc, przemoc wobec kobiet wybranych na stanowiska publiczne i członkin personalu, interseksualność i różnorodność, elastyczne miejsce pracy, cyfryzacja i włączenie cyfrowe, prawo do zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego, zmiany klimatu i prawo do zdrowego środowiska oraz zarządzanie kryzysowe i gotowość cywilna.

Stworzono **wersję Karty w ETR** - języku łatwym do czytania i rozumienia oraz **poradnik na temat interseksualności**

Marcowe wydarzenia w miastach

Marzec to już tradycyjnie w polskich miastach miesiąc dedykowany kobietom. Działania podejmowane przez jedno nawet miasto wielokrotnie inspirują inne samorządy.

Członkowie komisji podczas lutowego spotkania podzielili się pomysłami, wokół których w tym roku będą w marcu koncentrować swoje działania.

W Warszawie wokół feminatywów

- *Działań jest bardzo dużo. Te specjalnie koncentrować się będą w tym roku wokół wydanego przez Warszawską Radę Kobiet we współpracy z Urzędem Miasta poradnika dla nauczycielek i nauczycieli „(NIE) równość płci w języku” na temat feminatywów – mówiła podczas spotkania Komisji Aldona Machnowska-Góra, zastępca Prezydenta m.st. Warszawy.* W Muzeum Warszawy zorganizowane zostaną warsztaty na temat tego, jak korzystać z równościowego języka, głównie gdy chodzi o nauczycielki i nauczycieli. W tym roku warszawski ratusz zachęca biblioteki publiczne, by zorganizowały – na wzór praktykowanych już w wielu miastach półek z książkami o prawach człowieka - „półki feministyczne”, na których będą mogły

znaleźć się książki zarekomendowane przez Warszawską Radę Kobiet. Urząd nawiązał także współpracę z organizacją „Era nowych kobiet”, której jednym z efektów będą warsztaty i spotkania z ekspertami zorganizowane 8 marca w Pałacu Kultury i Nauki na temat równego traktowania w pracy. W marcu także Ratusz będzie promował zakończenie prac nad Planem Równości Płci w Warszawie. Oprócz tego w Warszawie odbędzie się w marcu mnóstwo innych wydarzeń i konferencji, choćby organizowanych przez Warszawską Radę Kobiet lub inne instytucje, które uzyskały patronat Prezydenta Miasta.

Warto podkreślić, że wydarzeniem rozpoczynającym „kobiecy” miesiąc w Warszawie była konferencja prasowa zorganizowana w Sejmie poświęcona kwestii feminatywów. Komisja Praw Człowieka i Równego Traktowania ZMP przyjęła w październiku ubiegłego roku Apel w sprawie nowelizacji ustawy o pracownikach samorządowych z dnia 21 listopada 2008 r. oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych, w kwestii uwzględnienia feminatywów w nazwach stanowisk.

Miesiąc Krakowianek i Sopocianek

Ponad 70 wydarzeń przygotował na marzec Urząd Miasta Krakowa w ramach „Miesiąca Krakowianek”. Będzie to 50 wydarzeń w głównym programie, ponad 10 wycieczek historycznych oraz osobny program we wszystkich filiach Biblioteki Kraków. M.in. zostanie otwarta na Placu Wszystkich Świętych wystawa o krakow-

dla samorządów. I wreszcie zapewniono nowe tłumaczenia Karty na 27 języków.

Rady kobiet i pełnomocniczki w sieci

Ponieważ podczas spotkań Komisji pojawia się od jakiegoś czasu temat umocowania prawnego Rad Kobiet, a równolegle podczas spotkań z miejskimi pełnomocniczkami ds. równego traktowania i przedstawicielkami rad kobiet pojawił się postulat ich sieciowania, przewodnicząca Komisji, Magdalena Czarzyńska -Jachim przekazała członkom Komisji informację o powołaniu przy ZMP dwóch zespołów, którymi opiekować się będzie Komisja Praw Człowieka i Równego Traktowania. Będą to Zespół pełnomocniczek i pełnomocników ds. równego traktowania oraz Zespół Rad Kobiet i Rad równego traktowania. Przewodniczącą Komisji zaprosiła do pracy w tych zespołach zarówno przedstawiciele miast członkowskich ZMP, jak i innych samorządów.

Ewa Parchimowicz

skich architektkach, a w połowie marca zostanie opublikowany „Spacerownik po Starym Mieście” – śladami Krakowianek. Wydarzenia będą organizowane przez Ratusz we współpracy z wieloma różnymi instytucjami kultury, ale także np. ze szpitalami. Będzie też spotkanie o feminatywach w oparciu o warszawski poradnik Urząd Miasta Sopotu z kolei organizuje „Marzec Sopocianek” i stawia na zdrowie. W ramach całego programu wydarzeń prozdrowotnych organizuje m.in. dwudniowe wydarzenie pt. „Babki w kurorcie” poświęcone głównie zdrowiu, ale też edukacji kobiet i mężczyzn na temat cyklu hormonalnego. W Sopocie także w marcu odbędzie się spotkanie samorządowych pełnomocniczek i pełnomocników ds. równego traktowania, a w sąsiednim Gdańsku, w ECS 10 marca odbędzie się gala „Samorząd przyjazny kobietom”. Zaplanowane jest także spotkanie „Sopot – miasto równości i praw człowieka” z prezentacją miejskiego Planu Równości Płci.

Bezpieczne Białostocczanki

„Bezpieczna Białostocczanka” to cykl szkoleń przygotowanych przez straż miejską w Białymstoku. Będzie to już kolejna, XI edycja kursu dla mieszanek tego miasta. Jest to przedsięwzięcie kierowane do pań, które ma na celu nauczyć je przede wszystkim bezpiecznych zachowań, między innymi tego, jak unikać zagrożeń, jak nie stać się ofiarą przemocy i jak skutecznie się obronić. Udział w zajęciach to także poprawa kondycji fizycznej.

Zajęcia trwać będą do końca marca br. W kursie bierze udział 30 kobiet. **(epe)**

Łódź jest kobietą

Wierzę w to miasto

Z Hanną Zdanowską, prezydent Łodzi rozmawia Hanna Hendrysiak.

- Łódź w tym roku obchodzi nie byle jakie, bo 600. urodziny...

- To prawda, przed nami rok wyjątkowy. W 2023 r. obchodzimy 600-lecie naszego miasta. Mogę zapewnić – atrakcji nie zabraknie, a miasto przez cały rok nie pozwoli zapomnieć, jaką rocznicę świętujemy. Używając języka młodych mogę powiedzieć, że będziemy imprezować cały rok. Ogłosiliśmy już pierwszych artystów, którzy wystąpią podczas lipcowych uroczystości. Kilka plenerowych scen i koncerty jak na największych festiwalach, dziesiątki artystów, setki wydarzeń. Taka okrągła rocznica zdarza się raz na sto lat i mamy szczęście świętować właśnie ten wyjątkowy moment. Łódź ma 600 lat, a świeczki na urodzinowym torcie zdmuchniemy dokładnie 29 lipca. Ostatni weekend lipca zostanie więc wypełniony muzyką po brzegi. Z okazji okrągłej rocznicy nadania Łodzi praw miejskich czeka nas wielka festiwalowa gratka. Ale ja urodzinowy nastrój czuję już dziś, wyglądając z okna mojego gabinetu. Od kilku dni na ulicy Piotrkowskiej powiewają urodzinowe flagi. I rzecz bardzo ważna - rok 2023 r. sami mieszkańcy wybrali Rokiem Łódzkich Włókniarek.

- Włókniarek, kobiet. Mówi się, że Łódź jest kobietą, czy to tylko hasło, Pani Prezydent?

- Łódź jest kobietą, a przez całe dziesięciolecie była włókniaarką. Gdyby nie łódzkie włókniaarki, nie byłoby dziś naszego miasta.

A patrona roku 600-lecia wybierali łodzianie w głosowaniu w specjalnym plebiscycie vox populi. Kandydatury też zostały wcześniej zgłoszone przez mieszkańców. Na Łódzkie Włókniaarki oddano zaś najwięcej głosów. Okres transformacji obszedł się i z naszymi włókniaarkami, i z naszym miastem okrutnie. Bez takiego centralnego wsparcia finansowego, jakie dostał Śląsk czy Kraków, Łódź popadała w ruinę. Pamiętam 2010 rok, gdy stanęłam za sterami miasta. Szarżyzna, wszechobecne niezadowolone, kamienice w ruinie. Ja, samodzielna kobieta, która wierzyła w to miasto postanowiłam, że przekonam też do niego łodzian. I widać mi się to udało, bo buduję to miasto od 12 lat. W roku 600-lecia miasta też będziemy ciężko pracować.

- To będzie trudny rok dla Łodzi?

- Dla Łodzi, ze względu na trudną sytuację gospodarczą, niepewność i ograniczone fundusze, będzie to kolejny wymagający rok. Mimo to będziemy kontynuować największe inwestycje, rewitalizację oraz przebudowę centrum miasta. Modernizacja miejskich kamienic na niespotykaną od 70 lat skalę trwa od 2011 roku. W ramach tzw. programu „Miasto kamienic” odnowiliśmy już ponad 200 budynków. A od 2018 roku, przy unijnym wsparciu rewitalizację przechodzi centrum miasta. To inwestycje o wartości 1,5 mld złotych, które obejmują m.in. remonty i modernizację prawie 200 kamienic. Nie zapominamy o naszym planie dla osiedli - kontynuacji remontów mniejszych, ale istotnych dla mieszkańców. Będziemy prowadzić remonty dróg i wiaduktów. PKP kontynuować będzie, we współpracy z miastem, budowę tunelu - naszego łódzkiego metra. Na inwestycje, zakupy nowych tramwajów i autobusów, remonty torowisk i dróg, budowę przedłużenia trasy Górna w stronę autostrady A-1 i remont ulicy Szczecińskiej umożliwiający połączenie łódzkiego Teofilowa z węzłem na trasie S-14, planujemy wydać ponad 1,5 mld złotych.

Tak - w sześćsetną rocznicę nadania praw miejskich Łodzi - zainwestujemy w piękno naszego miasta rekordowe w historii samorządu pieniądze. Będziemy dalej inwestować w zieleni. Zazielenimy Plac Dąbrowskiego, przywrócimy świetność Staremu Rynekowi i Placowi Wolności, zakończymy odnowę Księżego Młyna. A rewitalizacją tego miejsca muszę się pochwalić, ponieważ to projekt wyjątkowy. Obejmuje odnowę zabytkowych domów robotniczych, nazywanych w Łodzi famułami, utworzenie pracowni artystycznych, klubu Księżego Młyna, lokali użytkowych i Domu Turysty, stworzenie terenu rekreacyjnego ze sceną, nowej trasy spacerowo-rowerowej,

remonty ulic z zachowaniem historycznej nawierzchni z kocich łbów oraz kompleksową modernizację mieszkań. Na rewitalizację Księżego Młyna wydamy w sumie ponad 80 mln zł. Projekt Na Księżym Młynie obejmie 25 budynków. Podsumowując, 2023 r. to będą setki - dużych i małych - ale bardzo potrzebnych naszemu miastu inwestycji. Wykonywanych oczywiście, w konsultacji z mieszkańcami.

- Czyli tak jak w Strategii Łodzi na nadchodzące lata? Nazywacie to „miastem współtworzonym”.

- Może powinnam powiedzieć, co leżało u podstaw idei miasta współtworzonego. Był 2020 r. Stanęliśmy przed nowymi wyzwaniami. Globalny kryzys, świat po pandemii. Potrzebowaliśmy nowej strategii działania. Gdy w 2010 r. po raz pierwszy zostałam prezydentem Łodzi, nie było czasu na wnikliwe analizy. Robiłam to, co uważałam za słuszne. Zaufałam swojej intuicji i miłości do Łodzi. Ale od tamtego czasu odbyłam setki spotkań z łodzianami, przeszłam na nogach chyba każde osiedle. Dzięki podpowiedziom i propozycjom mieszkańców, Łódź stała się lepsza.

Setki inwestycji w ramach Budżetu Obywatelskiego, konsultacje społeczne, dzięki którym powstał plan dla osiedli, ekologiczny panel obywatelski, podczas którego zaplanowaliśmy działania, które zmieniają Łódź w najbardziej zielone miasto w Polsce. Dlatego w dzisiejszej, nowej rzeczywistości postawiłam na... łodzian. Oddałam miasto w ręce mieszkańców na sposób, na jaki do tej pory nie zdecydował się nikt, w żadnym mieście w Polsce. I wiem, że się nie zawiodę. Łódź ma być miastem twórczego fermentu. Gdzie każdy może zgłosić projekt, pomysł lub ideę, która - jeśli uzyska wsparcie innych - zostanie zrealizowana. W którym procedury i życiowe przepisy nie będą stać na drodze realizacji marzeń o pięknym mieście do życia.

- „Stawiam na łodzian” - brzmi pięknie. Ale czy łodzianie to kupili?

- Łodzianie i - jak wnioskuję z danych, z którymi trudno dyskutować - nie tylko oni. Czy wie Pani, że Łódź w mijającym roku odwiedziło około 2,5 miliona turystów? Ubiegłorocznym hitem było Orientarium. Od otwarcia w okresie majówki obiekt przeżywa oblężenie odwiedzających - między innymi z Warszawy, Wrocławia, Poznania, Katowic czy Gdańska. Nie brakuje również gości z zagranicznych. Przez niewiele ponad pół roku odwiedziło go milion osób!

Muzeum Miasta Łodzi, mieszczące się w Pałacu rodziny Poznańskich, od wielu lat uznawane za wizytówkę Łodzi, nazywane „łódzkim Luwrem” znalazło się na okładce ogólnopolskiego przewodnika Vogue Polska Travel. Na koncertach i innych wyda-

rzeniach w łódzkiej Atlas Arenie bawiło się 600 tysięcy osób! Łódzkie hotele podwoiły obłożenie. Nie bez wpływu był tu magnes od lat przyciągający gości do naszego miasta - Light Move Festival. Dwunasta edycja zgromadziła około 850 tysięcy widzów podziwiających różnorodność widowiskowych wielkoformatowych projekcji oraz

600 lat praw miejskich Łodzi

„Ex navicula navis”

Łódź jest jedną z największych polskich metropolii. Liczy ponad 670 tysięcy mieszkańców i jest czwartym co do wielkości miastem w Polsce, również pod względem powierzchni, która wynosi około 30 tysięcy kilometrów kwadratowych.

Dzięki położeniu w samym środku Polski, na skrzyżowaniu głównych autostrad i dróg szybkiego ruchu - jest ważnym centrum logistycznym, ale też gospodarczym, akademickim i artystycznym.

Dziedzictwo rewitalizowane

Łódź, do niedawna kojarzona z miastem fabryk włókienniczych, dziś dynamicznie się rozwija i postrzegana jest jako ośrodek ogromnych możliwości. Jest miastem kreatywnych działań oraz wyjątkowych przestrzeni, w których prześledzić można jej historię i wielokulturową przeszłość. Od lat trwa rewitalizacja postindustrialnej tkanki miejskiej, zmieniająca miasto w nowoczesną metropolię pełną niezwykle atrakcji.

Wśród nich wyróżnia się Manufaktura - budynku dawnego kompleksu fabrycznego Izraela Poznańskiego to dziś obiekt handlowy, ale też centrum rozrywki i kultury. Perłą pofabrycznego dziedzictwa Łodzi jest Księży Młyn. Ten unikatowy na światową skalę zespół fabryczno-mieszkalny zbudowany przez Karola Scheiblera, najbogatszego łódzkiego przemysłowca, dziś jest magnesem przyciągającym turystów, artystów i fotografów. W niezwyklej przestrzeniach

rozświetlonych kamienic i instalacji. Podzielię się osobistą refleksją. Wiele lat temu widziałam tak bajecznie podświetlone miasto na Festiwalu Światła w Lyonie. Jak mi się marzyła taka impreza w Łodzi! Gdy więc w 2011 r. przyszła do mnie osoba z Philipsa i zaproponowała takie wydarzenie, od razu powiedziałam: nie opowiadajcie mi więcej -

organizowane są wydarzenia kulturalne, festiwale, pokazy mody. Warto też wspomnieć o kompleksie EC1, czyli starej elektrowni z początku XX wieku, która zyskała nowe funkcje. Obecnie mieści się tu najnowocześniejsze w Polsce planetarium, Centrum Nauki i Techniki, Narodowe Centrum Kultury Filmowej, Centrum Komiksu i Narracji Interaktywnej, a także sale konferencyjne, w tym największa secesyjna hala maszynowni. EC1 znajduje się na terenie Nowego Cen-

Kompleks EC1, czyli stara elektrownia z początku XX wieku, która zyskała nowe funkcje

Ulica Piotrkowska.

Fot. 2 x Archiwum UMiŁ

trum Łodzi. Tuż obok mieści się największy i jeden z najnowocześniejszych dworców ko-

tylko róbcie! W tym roku, urodzinowym, też zaprosimy na wrześniowy Light Move Festival i oczywiście na lipcowe koncerty: Toma Odela czy hip-hopowych gwiazd dla młodszych słuchaczy, ale i np. Kultu dla tych trochę starszych. Atrakcji na 600-lecie miasta nam nie zabraknie. Przyjeżdżajcie do Łodzi, zapraszam!

czyli „Z łódzkiej Łódź”.

To motto widniejące na sztandarze miasta i pojawiające się w wielu publikacjach, celnie oddaje przemianę niewielkiego miasteczka w jeden z największych ośrodków przemysłowych w Europie.

lejowych w Polsce - Łódź Fabryczna, przed którym mieszczą się m.in. budynki Bramy Miasta, gdzie swoje siedziby znalazły światowe firmy z branży IT, BPO czy finansów.

Miasto designu i festiwali

Łódź - kreatywne miasto awangardy - może pochwalić się znanymi festiwalami i wyjątkowymi wydarzeniami artystycznymi. Young Fashion Festival, Festiwal Designu, Fotofestiwal, Międzynarodowy Festiwal Komiksu i Gier, Galeria Urban Forms, Festiwal Producentów Filmowych Soundedit, Impact Festiwal czy Festiwal Światła to tylko niektóre z międzynarodowych, prestiżowych imprez cyklicznie odbywających się w Łodzi. Nie można zapomnieć o tradycjach sportowych i znanych klubach - ŁKS i Widzew. Miasto jest również polską stolicą siatkówki żeńskiej, mając w najwyższej klasie rozgrywkowej dwa zespoły i goszcząc w Atlas Arenie mistrzostwa Europy i świata.

Ziemia obiecana

Historia miasta sięga sześciu wieków wstecz, kiedy to 29 lipca 1423 roku król Władysław Jagiełło nadał prawa miejskie niewielkiej osadzie znajdującej się na ziemi łęczycko-sieradzkiej.

Jednak dynamiczny rozwój Łodzi rozpoczął się dopiero 200 lat temu. Z małego miasteczka stała się jednym z najpotężniejszych miast przemysłowych ówczesnego Królestwa Polskiego, a nawet Europy. Do Łodzi ściągali fabrykanci niemieccy, żydowscy, rosyjscy, a także rzemieślnicy, robotnicy i chłopcy z wielu regionów kraju, marząc o swojej „ziemi obiecanej”. W ciągu niecałych 2 wieków liczba mieszkańców zwiększyła się z 400 do 850 tysięcy!

Wielonarodowy tygiel utrzymywał się aż do II wojny światowej, która całkowicie odmieniła oblicze Łodzi i oderwała miasto od wielokulturowych korzeni. Pozostały ceglane mury potężnych fabryk, okazałe pałace i wille, piękne kamienice kilku pokoleń łodzian.

Forum Ukraina-UE

17 nowych partnerstw samorządowych

W trakcie Forum Partnerstwa Samorządowego UE-Ukraina w Wojnowicach pod Wrocławiem ukraińscy, polscy i niemieccy samorządowcy zainicjowali 17 samorządowych partnerstw. Zawarto także porozumienia na temat dalszej potencjalnej współpracy.

Wydarzenie zostało zorganizowane przez Cities4Cities|Inicjatywa United4Ukraine. Miało na celu pomoc społecznościom Ukrainy i UE w nawiązaniu i rozwijaniu długoterminowych partnerstw.

- Chcemy pomóc w nawiązaniu silnych relacji między miastami europejskimi i ukraińskimi. Rosyjska inwazja dała nowy impuls naszej sprawie. To sprawiło, że przesunęliśmy punkt ciężkości naszej pracy na pomoc w rozwoju Ukrainy. Im więcej takich wydarzeń jest organizowanych, tym bardziej mają one na celu współpracę. Dlatego pracujemy na rzecz zwycięstwa Ukrainy i pokoju – mówił podczas spotkania Jurij Tokar, Konsul Generalny Ukrainy we Wrocławiu.

Oprócz bezpośredniej pracy między burmistrzami a przedstawicielami lokalnych społeczności, przedstawiciele ukraińskich samorządów podzielili się swoimi doświadczeniami w zakresie zarządzania społecznością w czasie wojny. Oprócz tego Komisja Europejska i inne europejskie organizacje i instytucje, w tym Polski Fundusz Solidarności, przedstawiły instrumenty finansowe na rzecz rozwoju partnerstw. Najważniejszym efektem Forum było zainicjowanie 17 partnerstw i pierwsze konkretne porozumienia o współpracy między społecznościami ukraińskimi a społecznościami Polski i Niemiec. Nowe partnerstwa to m.in. gmina Solone (Ukraina) i Groß-Gerau (Niemcy), gmina Czortków (Ukraina) i Bad Soden-Salmünster (Niemcy), **gmina Okhtyrka (Ukraina) i Leszno (Polska)**, Rokytne (Ukraina) i Beratzhausen (Niemcy), Hnivan (Ukraina) i Thalheim (Niemcy), Shyroky (Ukraina) i Stockelsdorf (Niemcy).

Umowy obejmują wspólną pracę nad rozwiązywaniem problemów zaopatrzenia w wodę, rozwój lokalnych straży pożarnych i posterunków policji, wsparcie pszczelarstwa, rozwój sportu i wymianę kulturalną.

Pomagaliśmy, pomagamy i będziemy pomagać

- Wszyscy jesteśmy zobowiązani do pomocy. Od 24 lutego na bieżąco gościśmy studentów, uczniów, a także sieroty i pólseroty. Jednocześnie musimy przeanalizować procedu-

ry, żeby pracować nad odbudową Ukrainy – mówi Bogdan Wenta, prezydent miasta Kielce.

Podczas Forum padały liczne pytania o przyszłość: co zrobić i w Polsce, i w Ukrainie, i na poziomie Unii Europejskiej, żeby partnerstwa i ten emocjonalny moment, jaki teraz przeżywamy, przerodziły się coś długotrwałego, owocnego i pożytecznego dla wszystkich stron; żeby to zaangażowanie nie skończyło się na emocjach, a przeszło w sferę praktyczną.

Prezydent Bogdan Wenta, który reprezentował w Wojnowicach zarówno swoje miasto, jak i Związek Miast Polskich, przyznał, że obecnie największym wyzwaniem dla

humanitarnej, pomocy komunalnej oraz pomocy we włączeniu Ukrainy do wspólnoty europejskiej – mówił Bogdan Wenta.

Wiecej na temat tamtego spotkania pisaliśmy **TUTAJ**.

Trzeba myśleć o przyszłości

Prezydent Kielc zwracał uwagę na konieczność przede wszystkim planowania długoterminowych działań i przedsięwzięć.

- Moje doświadczenie jako trenera sportowego mówi mi: jeżeli sezon trwa 10 miesięcy, to nie możesz założyć sobie, że wysoka forma osiągnięta w jednym tygodniu pozwoli ci być mistrzem – mówił. - Dlatego od początku przygotowaliśmy działania długoterminowe,

- Wszyscy jesteśmy zobowiązani do pomocy – mówił na Forum w Wojnowicach prezydent Kielc Bogdan Wenta, który na spotkaniu reprezentował także ZMP.

Fot. Katarzyna Perdzińska-Zarzeczny, UM Kielce

dalszej efektywnej współpracy i pomocy jest brak określonej perspektywy czasowej dla tych działań prowadzonych w warunkach wojny.

- Pomagaliśmy, pomagamy i będziemy pomagać – mówił. - Dlatego też ZMP pod wpływem także tej inicjatywy, która dzisiaj tu się dzieje, zorganizował w grudniu ubiegłego roku pierwsze spotkanie roboczego zespołu „Polskie Miasta Ukrainie”.

Inicjatywa narodziła się tuż po podpisaniu Deklaracji współpracy na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom oraz przywrócenia pokoju, podpisanej w imieniu Unii Metropolii Polskich, Komitetu Regionów UE i Związku Miast Polskich, a także Związku Miast Ukrainy, w Kijowie, 8 listopada 2022 roku. - Podczas grudniowego spotkania roboczego zespołu zaproponowaliśmy m.in. powstanie 4-5 grup roboczych zajmujących się pomocą w konkretnych obszarach, np. mieszkalnictwa, pomocy

długofalową pomoc. Bo dziś mija już prawie rok od wybuchu wojny, a my ciągle nie wiemy, kiedy agresor zostanie pokonany lub odejdzie; kiedy łzy przestaną płynąć i przestanie przybywać ofiar. Codzienne doniesienia medialne przyzwyczajają nas do tego, że wojna jest pewną normalnością. Ona jednak jest wielkim dramatem, a my musimy znaleźć w sobie siły, ale i procedury do działania, które pozwolą nam myśleć też o czasie po wojnie. To robi ogromne wrażenie, gdy widzi się mera Charkowa pokazującego ogromne zniszczenia, który mówi o przyszłości – podkreślił prezydent.

Zwrócił też uwagę na fakt, że polskie lokalne społeczności mogą nieść pomoc także dlatego, że istnieją różne organizacje, które wspierają finansowo samorządy. - W polskim prawie mamy zapisany obowiązek zadań zleconych, obowiązkowych dla miast i gmin. Dotyczy on obsługi naszych mieszkańców, naszych emerytów, naszych uczniów, naszych szpitali. Z tym zderza się ta

spontaniczna, empatyczna potrzeba pomocy uchodźcom i miastom w Ukrainie. Nie zawsze to jest zrozumiane. To jest trudność, jaką często napotykam jako prezydent miasta. My jednak wypełniamy tę potrzebę, szukając partnerów. Dzięki nim np. mieliśmy możliwość poszukania staży w naszym mieście dla obywateli i obywateli Ukrainy, przygotowania dla sierot z Ukrainy wakacji w czasie, gdy ich miasta rodzinne, a nasze partnerskie były bombardowane. Takie organizacje pozwalają nam m.in. zająć się emerytami z Ukrainy.

Ważne samorządowe partnerstwa

Samorządowcy uczestniczący w Forum podkreślali, że powrót normalności pozwoliłby określić terminy i ramy czasowe dla planowanych przedsięwzięć pomocowych. - Taka organizacja jak Związek Miast Polskich, która ma ogromne doświadczenie, jest i może być inicjatorem wielu działań w poszukiwaniu różnych możliwości dotyczących partnerstwa i finansowania pomocy, aby docierać z nią, ale też aby nas-samorządowców zabezpieczyć tak, byśmy tę pomoc mogli nieść – mówił Bogdan Wenta. Od roku władze Kielc szukają różnych kanałów pozyskiwania wsparcia i docierania z nim do ich miasta partnerskiego w Ukrainie. Wykorzystują do tego także partnerstwa, które łączą je z miastami na zachodzie Europy, aby uzyskać większe wsparcie dla Winnicy. Do takiej strategii nawiązał podczas Forum Martin Aßmuth, szef społeczności Hofstetten, członek zarządu Young Mayors Network (Niemcy), wyjaśniając, dlaczego partnerstwa miejskie są niezbędne.

- Próbowaliśmy również wpływać na podejmowanie decyzji przez naszych polityków w sprawie wojny na Ukrainie poprzez sieć kontaktów młodych burmistrzów. Informowali-

śmy nasze społeczności o życiu ukraińskich miast, podnosiliśmy świadomość na temat rodzaju wsparcia, jakiego potrzebują. Naszym zadaniem jest, aby nasi politycy otrzymywali informacje z pierwszej ręki, że tak powiem, ponieważ to my komunikujemy się bezpośrednio z naszymi ukraińskimi kolegami.

Podczas Forum w Wojnowicach zapowiedziano organizację kolejnych podobnych spotkań, tym razem w Niemczech, z udziałem przedstawicieli ukraińskich i europejskich samorządów.

Leszno i bohaterska Ochtyrka

Podczas Forum w Wojnowicach partnerstwo z ukraińską gminą Ochtyrka zawarło – jako jedyne polskie miasto – Leszno. Uczestnicząca w tym wydarzeniu przedstawicielka Urzędu Miasta, Katarzyna Plewka-Chyżyńska, relacjonowała je na portalu informacyjnym miasta.

Parę dni temu wróciłam z Forum Miast United4Ukraine. 70 nieznanących się osób – z polskich, niemieckich i ukraińskich samorządów. Nieco onieśmielona usiadłam z boku, a na przeciwko mnie mężczyzna. Jak się później okazało – Pavel Kuzmenko, burmistrz miasta Ochtyrka, oddalonego od rosyjskiej granicy o jakieś 40 km. Ochtyrka, miasto 50-tysięczne, zostało zaatakowane 25 lutego. Okupanci ostrzelali rakietami Grad przedszkole, zabili kobietę i zranili troje dzieci. Uderzyli rakietami z głowicą kasetową. To w Ochtyrcie zamordowane zostało pierwsze dziecko. To właśnie Ochtyrka jest jednym z 4 „Miast Bohaterów” oznaczonych przez prezydenta Złotego. Więc siedzę i zaczynam nieśmiało rozmowę. „Jak teraz u Was, czego potrzebujecie?”. „Niczego nie potrzebujemy. Radzimy sobie” - odpowiedział Pavel. Ważył każde słowo, był spokojny i opanowany. Inny burmistrz miasteczka

siadającego z Ochtyrką mówi mi: „To jest prawdziwy bohater. Gdyby nie Ochtyrka nasze miasteczko zostałoby całkowicie zrujnowane”. Za dnia Pavel bronił miasta, a nocami operował rannych. Wtedy Pavel powiedział mi, że jest spokojny, bo jest realistą. Mówi, że z racji bliskości od granicy wroga Ochtyrka nie ma wielkiej nadziei na przetrwanie. (...)

Burmistrz Ochtyrki chce współpracować z Leszmem. Dzieli nas 1600 km. Zapytałam, co byłoby dla niego najważniejsze w tej współpracy. „Pokażać młodym świat. Pokazać im, że nie muszą pozostać ofiarami.” Nie mówił o agregatach, lekach czy jedzeniu. Powtórzył: „z tym sobie poradzimy”. Człowiek, który każdego dnia mierzy się z wojną, śmiercią, człowiek który sam nazywa się realistą, mówi mi, że jeśli przeżyją, to będzie najważniejsze. Z resztą sobie poradzą. Już sobie radzą w 100 dni zbudowali nową elektrociepłownię, która już działa. (...)

Wszyscy Ci ludzie po dwóch dniach spędzonych we Wrocławiu wsiedli do pociągów i wrócili. Wrócili tam, gdzie bomby przelatują nad ich głowami. Tam, gdzie codziennie mierzą się z zimmem i brakiem światła. Mogliby zostać. Jednak wracają. I myślę, że wracają również dla mnie. Żeby nad moim domem nie przelatywały rakiet.

Czuję się zaszczycona, że ich poznałam. Najprawdziwsi bohaterowie. Dziękuję. Prezydent Miasta Leszna deklaruje chęć współpracy z władzami Ochtyrki. Pierwszy kontakt został nawiązany. W kolejnych krokach Leszno planuje podpisać list intencyjny* – deklarację o zaangażowaniu i wzajemnej współpracy.

Wiecej o partnerstwie z gromadami ukraińskimi można znaleźć na stronie internetowej <https://unitedforua.org/> **(epe)**

ZMP pamięta o Ukrainie w Tarnowie

W związku z rocznicą agresji Rosji na Ukrainę 24 lutego prezydent Tarnowa oraz delegacja Związku Miast Polskich i Norweskiego Związku Władz Lokalnych i Regionalnych (KS) złożyła kwiaty pod tablicą hotelu Bristol.

W pierwszą rocznicę wybuchu wojny na Ukrainie 24 lutego 2023 roku przed hotelem i restauracją Bristol w Tarnowie, w miejscu, które było siedzibą władz Ukraińskiej

Republiki Ludowej (URL), a jest obecnie symbolem aspiracji Ukrainy do wolności, wiązanki kwiatów pod pamiątkową tablicą przy Bristolu złożyli: prezydent Tarnowa, Roman Ciepiela, konsul honorowy Ukrainy, Bartłomiej Babuśka, dyrektor biura Związku Miast Polskich, Andrzej Porawski, przedstawiciele Norweskiego Związku Władz Lokalnych i Regionalnych (KS) z Elitą Cakule, kierownikiem projektów międzynarodowych, a także obywatelki i dzieci ukraińskie, które znalazły schronienie w tym mieście. W uroczystości wzięły również udział reprezentanci Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej z Maciejem Aulakiem, dyrektorem Departamentu Programów Pomocowych.

Warto przypomnieć, że Tarnów był w 1920 roku „stolicą” Ukraińskiej Republiki Ludowej. Przed ponad stu laty, na mocy

porozumienia atamana Semena Petlury z Józefem Piłsudskim, w hotelu Bristol stacjonował rząd ukraiński na uchodźstwie. W dniu rocznicy napaści Rosji na Ukrainę w Tarnowie odbywał się finał konkursu „Samorządowy Lider Zarządzania” oraz seminarium Forum Rozwoju Lokalnego zorganizowane przez Związek Miast Polskich. - Do Tarnowa przyjechali przedstawiciele wielu polskich miast. Wspólnie staramy się wspierać Ukrainę i pomagać, na ile społeczności lokalne są w stanie. Jest to dla nas honor, że możemy Was gościć, bo jesteście bardzo dzielnym narodem. Sława Ukraini! - powiedział Andrzej Porawski do przybyłych na tę uroczystość Ukraińców.

(jp)

Wiecej o tym wydarzeniu **TUTAJ**.

Z ŻYCIA MIAST

„NATURALNIE ELBLĄG”

W Elbląskim Parku Technologicznym za inaugurowany został program edukacyjny pn. „NATURALNIE ELBLĄG”

Idea przedsięwzięcia polega na kształtowaniu proekologicznych postaw już od najmłodszych lat życia. Adresatami są uczniowie szkół podstawowych. Program realizowany jest przez Elbląski Park Technologiczny, Departament Edukacji oraz Departament Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego.

- Od wielu lat stawiamy na rozwój miasta, ale w równowadze z ekologią. Kończymy w maju modernizację oczyszczalni ścieków. Podjęliśmy też działania, aby mieszkańcy mieli bardzo dobrą wodę w kranach. Jesteśmy na tym polu wśród liderów, ponieważ mamy wszystkie ujęcia wody głębinowe, nowoczesną stację uzdatniania wody, a obecnie prowadzimy kampanię zachęcającą do picia wody prosto z kranu. Jest ona bardzo dobrej jakości. Prowadzimy w mieście bardzo wiele inicjatyw proekologicznych, między innymi – Zielony budżet, Zielone przystanki, Sprzątanie Świata. Kampania, którą inaugurujemy wpisuje się w nasze działania – podkreśla Prezydent Witold Wróblewski.

W ramach programu dla najmłodszych mieszkańców przygotowane zostały książeczki z zadaniami propagującymi zachowania ekologiczne: Czyste powietrze zależy od Ciebie! oraz O środowisko w Elblągu dbamy – czystym powietrzem oddychamy! Zostały one przekazane do elbląskich szkół.

KOBYŁKA

Zielony Pierścień Warszawy

Porozumienie Inicjatyw dla Zielonego Pierścienia Warszawy nawiązuje współpracę z samorządami. Pierwszym samorządem odwiedzionym przez przedstawicieli tej inicjatywy była Kobylka.

Zelony pierścień to rozwiązywanie planistyczne, które ma zatrzymać chaotyczną zabudowę, skoncentrować ją w określonych miejscach oraz pozwoli chronić tereny otwarte tj. lasy, łąki, pola i tereny porolne, mokradła, rzeki, stawy, aby mogły pełnić znacznie szersze funkcje społeczne niż rekreacja.

W ostatnich 2-3 latach powstało w i wokół Warszawy kilkadziesiąt oddolnych inicjatyw na rzecz ochrony przyrody lokalnej i terenów otwartych o kluczowej funkcji społecznej, w tym lasów graniczących z miastem. Pod egidą inicjatywy Lasy i Obywatelki (LiO) lokalne grupy, środowiska i stowarzyszenia zjednoczyły się w Porozumieniu Inicjatyw Obywatel-

skich dla Zielonego Pierścienia Warszawy („One Ring”).

Jego celem jest wsparcie społeczne dla projektu pierścienia oraz wywarcie wpływu na samorządy lokalne wszystkich szczebli, ugrupowania polityczne, planistów i decydentów, a także budowa szerokiej platformy poparcia celem wprowadzenia Zielonego Pierścienia do obiegu prawnego jako integralnego i obowiązującego elementu ładu przestrzennego w i wokół aglomeracji warszawskiej.

Pierwszym samorządem, który odwiedzili przedstawiciele Zielonego Pierścienia Warszawy była Kobylka. Tamtejszy ratusz zmagają się z wyzwaniami związanymi z nadmiernymi wycinkami, intensywnie prowadzoną gospodarką leśną, kurczącymi zasobami wodnymi oraz problemami na tle egzekucji przepisów prawa i ograniczeniami związanymi z przepisami dot. zagospodarowania przestrzennego.

- Sytuacja ta nie jest wyjątkowa. W każdej gminie wokół Warszawy pojawiają się podobne wyzwania. Dlatego właśnie Inicjatywa Zielonego Pierścienia jest tak kluczowa w rozwiązywaniu powszechnych problemów metropolii – mówi Mirosław Kaznowski z Zielonego Warszawskiego Ringu.

Więcej

GDYNIA

Tak będzie kwitło miasto

Latem – kolorowe kwiaty i byliny, jesienią – wrzose i ozdobne trawy, a zimą – małe górskie sosny, dynie i ozdobne kapusty. Miejski ogrodnik ma już gotowy plan sezonowych nasadzeń, które w 2023 roku zagospczą w gdyńskich rabatach i donicach.

Fot. www.gdynia.pl

Zależnie od pory roku przewidziano różne gatunki – dla części miejsc będą dwie lub nawet trzy zmiany nasadzeń, dzięki którym np. jesienią w zieleńcach pojawiają się rośliny bardziej odporne na niższe temperatury lub po prostu kwitnące nieco później.

W Gdyni zobaczymy w tym roku, już od wiosny m.in. rozplenice japońskie, stokrotki pospolite, bratki, prymulki, nie-

zapominajki, wydmuchrzyce piaskowe, śmiałka darniowego, rdest himalajski, kłosowiec, kocimiętkę Faassena, kosmosy podwójnie pierzaste, kolorowe dalie, rozchodniki, goździki, a nawet... kapusty ozdobne, wrzose, dynie i sosny górskie. Te ostatnie to oczywiście część ostatniego „pakietu”, który pojawi się w miejskich kwietnikach już po sezonie letnim. Miejski ogrodnik wybrał najpopularniejsze, najczęściej odwiedzane przez gdyńian miejsca, które są m.in. popularnymi lokalizacjami na spacer czy po prostu ruchliwymi fragmentami miasta, gdzie przemieszcza się wiele osób.

Więcej

KRAKÓW

Idea jadalnego miasta

Urząd Miasta zaprezentował kompleksowy projekt „Jadalny Kraków” – owoc wieloletnich działań miasta. To pierwsza tego typu inicjatywa, realizowana we współpracy z miejskimi jednostkami, instytucjami kultury, lokalnymi organizacjami oraz mieszkańcami.

Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie od wielu lat promuje kompetencje ogrodnicze mieszkańców, otwierając kolejne ogrody społeczne i kształtując rzesze miejskich ogrodników poprzez realizację takich programów jak „Ogród z klasą”, „Szkoła Miejskich Ogródników”, czy biorąc udział w takich projektach jak Gardens czy Gardeniser Plus.

Na przełomie XIX i XX wieku Kraków zaczął wchłaniać okoliczne osady, pola orne i wiejskie nieużytki. Osadzanie chochoła w Bronowicach, głąbok krakowski z Krowodrzy czy chleb prądnicki to tylko jedno z wielu bliskich krakowiakom zjawisk, które mają wiejski rodowód.

Również Nowa Huta ma swoje wiejskie korzenie – powstała na żyznych terenach Mogiły. Czas zatem powrócić do tego wyjątkowego dziedzictwa. Aby sprostać wszystkim współczesnym wyzwaniom, konieczna jest nowa, miejska strategia rozwoju w oparciu o suwerenność żywnościową, miejskie rolnictwo i agroekologiczne inicjatywy.

Jadalny Kraków to m.in.: budowanie suwerenności żywnościowej, propagowanie miejskiego ogrodnictwa, tworzenie lokalnych łańcuchów dostaw w oparciu o podkrakowskich producentów zdrowej żywności, przeciwdziałanie marnowaniu żywności, propagowanie zdrowej diety, promowanie ponownego wykorzystywania zasobów.

Więcej

SOPOT

Tu oddycha się czystym powietrzem

Sopot jest miastem wolnym od smogu. W obecnym i całym ubiegłym roku ani razu nie zostały przekroczone normy zanieczyszczenia powietrza pyłem PM10. Kurort, który w tym roku obchodzi jubileusz 200-lecia, jest jednym z najczystszych miast w Polsce pod względem jakości powietrza.

Dopłaty do wymiany pieców węglowych, dotacje na inwestycje ekologiczne, modernizacja energetyczna budynków, rozbudowa miejskiej sieci ciepłowniczej, dbanie o zieleni – to tylko niektóre przykłady konsekwentnie prowadzonej polityki miasta, dzięki której w Sopocie oddycha się czystym powietrzem.

- Wynika to z konsekwentnie prowadzonej polityki władz miasta, które od wielu lat eliminują źródła potencjalnego zagrożenia, ale też z położenia Sopotu w sąsiedztwie lasu i Zatoki Gdańskiej – mówi Marcin Skwierawski, wiceprezydent Sopotu. - Głównym źródłem zanieczyszczeń atmosfery w Sopocie jest niska emisja, pochodząca z budynków, w których wykorzystywane jest ogrzewanie węglowe. Obecnie w mieście pozostało tylko około 100 pieców opalanych węglem. To niewiele, biorąc pod uwagę, że w 1995 roku było ich ponad 8 tysięcy.

W Sopocie wielkimi krokami zbliża się termin wejścia w życie uchwały antysmogowej. Do 1 stycznia 2024 roku muszą zostać zlikwidowane wszystkie instalacje grzewcze, w których stosowane jest paliwo stałe.

- Po tym terminie mieszkańcy nadal używający „kopciuchów” będą się musieli liczyć z karą w wysokości do 5 tys. zł – przypomina wiceprezydent Marcin Skwierawski.

Więcej

WARSZAWA

Zielona rewolucja w centrum stolicy

Środkowa części placu Defilad, czyli tzw. plac Centralny przejdzie metamorfozę, której głównym założeniem jest stworzenie zielonej przestrzeni w samym centrum Warszawy. Ubędzie betonu i asfaltu, pojawi się ponad 100 nowych drzew, tysiące krzewów, trawniki oraz miejsce z wodą.

Budowa placu Centralnego to kolejny element zmian w ramach programu Nowe Centrum Warszawy. Koncepcja przebudowy pl. Defilad na osi ul. Złotej zakłada, że przed Pałacem Kultury i Nauki powstanie miejsce na codzienne spotkania mieszkańców i organizację wydarzeń kulturalnych. Z ogromnej przestrzeni zostanie wykrojony bardziej kameralny plac, który uatrakcyjni ścisłe centrum miasta.

Nowe zagospodarowanie tej przestrzeni między Muzeum Sztuki Nowoczesnej a Pałacem Kultury i Nauki przygotowała pracownia A-A Collective. Koncepcja tego

zespołu znalazła się wśród pięciu najlepszych propozycji wyłonionych w międzynarodowym konkursie. Odbity się też konsultacje społeczne oraz negocjacje. Warszawa przygotowuje się już do kolejnych inwestycji. Miasto rozstrzygnęło konkursy architektoniczne na nowe i bardziej zielone ulice: Chmielną oraz rejon Złotej i Zgoda. Trwają prace nad dokumentacją projektową kompleksowej przebudowy ul. Kruczej na odcinku od Al. Jerozolimskich do ul. Pięknej. W przygotowaniu są też projekty kilku etapów tzw. Zielonej Marszałkowskiej.

Więcej

POZNAŃ

Wnętrze drzewa bez tajemnic

Drzewa w Poznaniu są poddawane specjalistycznym badaniom dendrologicznym, w tym m. in. tomografem dźwiękowym. Narzędzie to pozwala „zajrzeć” w głąb rośliny i szczegółowo ocenić jego stan zdrowotny.

Fot. www.poznan.pl

W efekcie można otrzymać precyzyjne informacje o lokalizacji zgnilizny czy też innych ubytków wpływających na statykę drzewa lub dowiedzieć się, czy jest ono spróchniałe. Dzięki specjalistycznemu badaniu można określić stopień rozkładu wewnątrz pnia. Nie zawsze wszystkie ubytki czy choroby widać na zewnątrz.

Badanie przeprowadza się w dwóch miejscach na pniu. Uzyskane ostatnio obrazy z jednego z drzew pozwoliły na zidentyfikowanie kilku jego problemów zdrowotnych, takich jak zgnilizna drewna czy ubytki w pniu. Dzięki temu można będzie podjąć odpowiednie działania, które zapobiegą dalszej korozji drzewa i pomogą w zachowaniu bezpieczeństwa spacerowiczów. Zestaw pomiarowy składa się z czujników i urządzenia elektronicznego. Czujniki mocuje się wokół drzewa, a następnie odpowiednim młotkiem wzbudza sygnał dźwiękowy. Drzewa, mimo że są na nich liście, nie zawsze są w dobrej kondycji zdrowotnej. Badanie tomograficzne drzewa to również doskonały sposób na poznanie historii życia rośliny oraz jej struktury wewnętrznej. Dzięki temu można lepiej zrozumieć procesy w nim zachodzące oraz przyczyny jego rozwoju.

Więcej

LUBLIN

Mieszkańcy „łapią” deszczówkę

W ramach ubiegłorocznej edycji miejskiego Programu ochrony zasobów wodnych dla miasta Lublina powstało kolejnych kilkadziesiąt instalacji pozwalających na zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych.

Miasto w 2022 roku dofinansowało kolejne projekty mieszkańców, przyznając dotacje na łączną kwotę 80 tys. zł.

- Poza promowaniem picia wody z kranu, której jakość w Lublinie jest oceniana jako jedna z najlepszych w kraju, zachęcamy także do oszczędzania wody i wykorzystania wód deszczowych do celów gospodarczych. Realizowany od 2020 roku program „Złap deszczówkę” spotyka się co roku z dużym zainteresowaniem. W ramach ubiegłorocznej edycji powstały w Lublinie kolejne 33 zbiorniki naziemne, 9 podziemnych, 4 studnie chłonne, zrealizowano także modernizację oczka wodnego oraz wykonano punkt poboru wody wraz z siecią nawadniającą. Takie projekty dla gospodarstw domowych są bardzo ważne w kontekście obserwowanych zmian klimatycznych, dlatego w tym roku kontynuujemy realizację programu – mówi Artur Szymczyk, zastępca Prezydenta Miasta Lublin ds. Inwestycji i Rozwoju.

Więcej

ŻYWIEC

Strategia adaptacji na zmiany klimatu

Miasto Żywiec podjęło pracę nad przygotowaniem Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu. Dzięki wczesnemu rozpoczęciu prac nad działaniami adaptacyjnymi istnieje możliwość podjęcia odpowiednich środków zapobiegawczych, niwelujących negatywny wpływ zmian klimatu na życie ludzi, środowisko oraz infrastrukturę.

Zielone budynki, stabilne dostawy czystej wody i energii odnawialnej, zrównoważone systemy transportu łączące tereny zurbanizowane i wiejskie to przykłady inwestycji, które mogą zostać uwzględnione w strategii adaptacji, a jednocześnie wpisują się w tak istotną w obecnym czasie koncepcję zrównoważonego rozwoju.

Przedsięwzięcie realizowane w ramach projektu „SMART ŻYWIEC – (r)ewolucja” finansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EOG 2014 – 2021 oraz budżetu państwa, w ramach Programu „Rozwój Lokalny”

Więcej

(epe)

Na podstawie stron internetowych miast.

ZWIĄZEK
MIAST
POLSKICH

XLVI ZGROMADZENIE OGÓLNE ZWIĄZKU MIAST POLSKICH ŁÓDŹ, 9-10 MARCA 2023

Czwartek, 9 marca 2023 – dzień statutowy

13:00 - 14:45 - rejestracja, lunch

15:00 - 18:30 - obrady

1. Powołanie Prezydium i komisji Zgromadzenia, przyjęcie regulaminu obrad
2. Wystąpienia Gości
3. 600 lat praw miejskich Łodzi
4. Przedstawienie sprawozdania Zarządu z działalności w 2022 roku.
5. Przedstawienie sprawozdań finansowych i bilansu Związku za rok 2022.
6. Przedstawienie opinii Komisji Rewizyjnej dotyczącej sprawozdań i bilansu roku 2022.
7. Dyskusja nad sprawozdaniami.
8. Głosowanie nad przyjęciem sprawozdań i bilansu.
9. Przedstawienie projektu budżetu Związku na rok 2023.
10. Głosowanie nad przyjęciem budżetu Związku na rok 2023.
11. Projekty dla miast i prace legislacyjne prowadzone przez Związek – informacja, dyskusja

19:00 - kolacja

Piątek, 10 marca 2023 – Transformacja energetyczna miast - ku samodzielności energetycznej gospodarki miejskiej

10:00 - 13:00 - obrady

1. Jak rozumieć transformację energetyczną – **wprowadzenie** – Marcin POPKIEWICZ

2. PANEL MIAST:

Doświadczenia i wnioski miast zaawansowanych w usamodzielnianiu lokalnej energetyki:

- Bydgoszcz – duże miasto
- Konin – średnie miasto
- Jarocin – obszar funkcjonalny miasta powiatowego
- Dzierżoniów – klaster lokalny
- Sokółów Podlaski – strategia małego miasta
- VEOLIA – inwestor w miastach

3. PANEL WSPARCIA:

Wsparcie merytoryczne i finansowe:

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – programy finansowania ITPO i biogazowni komunalnych
- Bank Gospodarstwa Krajowego – wsparcie inwestycyjne z programów rządowych
- Bank Ochrony Środowiska – finansowanie przedsięwzięć lokalnych
- Polski Fundusz Rozwoju – wsparcie zintegrowane
- Instytut Ochrony Środowiska – wsparcie eksperckie
- AESCO – doradztwo finansowe

4. PANEL LEGISLACYJNY:

Niezbędne dla transformacji energetycznej miast zmiany prawne – postulaty legislacyjne:

- Ustawa o gospodarce komunalnej – prof. Krystian Ziemiński
- Prawo energetyczne – Kancelaria WKB
- Inne ustawy (odpady komunalne, ścieki, OZE, oświetlenie) – Maciej Kietbus

5. Przyjęcie postulatów legislacyjnych

13:00 - lunch

Prosimy o rejestrację udziału Delegata w Zgromadzeniu Ogólnym ZMP.

Link do formularza zgłoszenia: <https://forms.office.com/e/vYjNh3B9n9>

ZWIĄZEK
MIAST
POLSKICH

Samorząd Miejski

Miesięcznik wydawany przez Związek Miast Polskich.

Redakcja:

Redaktor naczelna: Ewa Parchimowicz,
Joanna Proniewicz, Hanna Hendrysiak
Oprawa graficzna, skład: Krzysztof Paczyński

Adres wydawcy i redakcji:

ul. Robocza 42, 61-517 Poznań,
tel. 61 63 350 54, fax 61 63 350 60
e-mail: redakcja@zmp.poznan.pl
www.miesta.pl